

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 3
Sausis - January 17, 1997 Penktadienis-Friday

PERIODICALS

Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Už aktyvią veiklą Lietuvos gydytojų sąjungoje, grasi-
nančioje Vyriausybei medikų
streikais, iš Tėvynės Sąjungos
(Lietuvos konservatorių) paša-
linta vilnietė gydytoja Jūratė
Balikienė. Pasak Tėvynės Sąjun-
gos atstovo, tik ką suformuota
Vyriausybė negali iš karto paten-
kinti gydytojų reikalavimų. Kon-
servatorių programoje numaty-
ta pakelti medikų atlyginimus.
Todėl Tėvynės Sąjungos An-
takalnio skyriaus taryba streikų
organizavimą palaikė ėjimu prieš
partijos programą.

**- Naujasis Rusijos ambasada-
dorius Lietuvoje** Konstanti-
nas Mozelis įteikė skiriamuosius
raštus Prezidentui Algirdui Bra-
zauskui. Naujasis ambasadorius
patvirtino Rusijos Prezidento Bo-
ris Jelcin kvietimą A. Brazauskui
atvykti oficialaus vizito į Maskvą.
Su K. Mozeliu bendravę lietuvių
diplomatai jį apibūdina kaip "la-
bai imteligentišką intelektualą,
turintį sentimentų Lietuvai". Ke-
lis kartus jis yra atostogavęs Pa-
langoje ir Nidoje, dažnai daly-
vaudavo Lietuvos ambasados
Maskvoje renginiuose.

- Gruodžio 21 d. vyko LDDP
VI partijos suvažiavimas. Triuški-
namai Seimo rinkimus pralai-
mėjusios LDDP vadovybėje liko
vienintelis ankstesnis jos narys -
Česlovas Juršėnas. Jis vėl išrink-
tas partijos pirmininku. Aštrią
diskusiją sukėlė Kauno LDDP
tarybos pirmininko Vasilijaus
Popovo kalba. Jis siūlė nagrinėti
tris variantus: toliau veikti nepa-
kitus, susijungti su socialde-
mokratais į vieną stiprią partiją
arba LDDP paleisti, norintiems
dalyvauti politinėje veikloje pa-
siūlius stoti pas socdemus.

**- Lietuvos sporto departa-
mento direktorius** Vytas Nė-
nius premjerui Gediminui Vaga-
noriui įteikė atsisakymo pa-
reiskimą. V. Nėnius vietoje savęs
siūlo išrinkti dabartinį jo pa-
vaduotoją Rimą Girsikį. Užimti
šią vietą sutiktų ir Lietuvos krep-
šinio rinktinės žaidėjas Rimas
Kurtinaitis.

- Nuo sausio 1-osios Lietu-
voje pabrango maisto produktai
ir šilumos energija, nes nustojo
galioti pridėtinės vertės mo-
kesčio lengvatos. Kurui bus tai-
komas 18% akcizas, maistui ak-
cizas padidės nuo 9% iki 18%.
Didžiausias kainų šoktelėjimas
laukiamas sausio-vasario mėne-
siais. Pasak Seimo Ekonomikos
komiteto pirmininko Alberto Ši-
mėno, "ši įstatymo nuostata bu-
vo žinoma labai seniai, todėl
visos įmonės turėjo prie to pri-
sitaikyti".

**- Ryšių ir informatikos
ministro** Rimanto Pleikio įsaky-
mu panaikintos naudojimosi
telefonu privilegijos ministeri-
jos vadovams. Nuo sovietinių
laikų ministerijos vadovai turė-
jo teisę namuose nemokamai
iširengti tarnybinius telefonus.
Nereikėjo mokėti net už tarp-
miestinius ir tarptautinius pokal-
bius. R. Pleikys pasiūlė ir kitų
valstybės institucijų vadovams
atsisakyti tokių privilegijų.

- Lietuva jau gali aprūpinti
savo rinką aukštos kokybės alie-
jumi ir dar jo eksportuoti. Ben-
drovėje "Obelių aliejus" sumon-
tuoti aliejaus spaudimo įrengin-
iai iš Vokietijos "Krupp" firmos.

DR. ALGIMANTO KABAILOS KALBA, PASAKYTA PER CHICAGOS LIETUVIŲ RADIJĄ 1997 M. SAUSIO 4 D.

Labą dieną iš Australijos sostinės
Canberros, mieli Chicago lietui-
viai!

Prie mikrofono **Algimantas
Kabaila**.

Pirmiausia noriu Jus visus pas-
veikinti su praėjusiomis šventom-
is Kalėdomis ir palinkėti daug
sėkmės Naujuosiuose Metuose.

Tik vakar grįžau iš Melbourne, iš
Australijos Lietuvių Dienų. Tos
dienos - festivalis Australijoje jau
19-tas ir vyksta kas antri metai.
Jame susirenka lietuviai iš visos
Australijos pasidžiaugti lietuviškais
tautiniiais šokiais, dainomis, meno
paroda bei sportiniais renginiais.
Susitinka seniai nematyti bičiuliai,
pasidalina išpuodžiais, pasidžiaugia.
Tuo pat metu vyksta Australijos
Lietuvių Bendruomenės Tarybos
suvažiavimas, kuriame išrenkama
ALB Krašto Valdyba, kurios kaden-
cija yra dveji metai. Paprastai Lie-
tuvių Dienos vyksta viename iš
trijų didžiausių Australijos miestų,
būtent Sydneyje, Melbourne ar
Adelaide. Bet gi sekančios Lietu-
vių Dienos, už dviejų metų,
bus išimtis, nes vyks Geelonge,
o tai yra nedidelis miestas ne-
toli Melbourne.

Grįžau su pakilia nuotaika.
Dažnai pasiskundžiam, kad
mūsų gretos retėja, kad jau-
naisiais kartais lietuvių nesvar-
bi. Tad buvo džiugu pamatyti
ne tik jaunesnės kartos - jau
antrosios Australijoje - veiklą
ir pasirodymus, bet ir trečio-
sios kartos dalyvius tautiniuose
šokiuose, choruose ir kituose
pasirodymuose. Gražus jaunim-
o dar yra daug, o kad jie
kitą galvoja nei senoji karta,
nėra ko ir stebėtis. Ir mes kitaip
mąstėme negu mūsų tėvų kar-
ta. Senatėje tenka išmokti ne
tik pasakyti, bet ir paklausti,
ypač jaunesniųjų.

Australijos Lietuvių Ben-
drumenės Krašto Valdyba,
kuri yra pagrindinis vykdoma-
sis bendruomenės organas
Australijoje, pagal priimtą tvar-
ką turi būstinę paeiliui Syd-
neyje, Melbourne, Adelaideje.
Sekančios kadencijos Krašto
Valdyba bus Sydneyje. Pagal
Australijoje priimtą tvarką, Val-
dyba, kaip ir dauguma komitetų,
išsirenka savo pirmininką per
pirmąjį Valdybos susirinkimą,
tad nevalia spėlioti, kas jis bus.
Sydneyje veikia Tėvynės Sąjun-
gos (TS) skyrius, šiuo metu dar
vienintelis Australijoje. Idomu,
kad daugiausia balsų renkant
Krašto Valdybą surinko profeso-
rius Vytautas Doniela, TS Syd-
neyje skyriaus pirmininkas. Ne-
toli atsiliko ir Vytautas Patašius,
to paties TS skyriaus vicepi-
rmininkas. Tad bergždžiai ban-
dė mus įtaigoti kai kurie neva
intelektualai, atvykę iš užjūrių,
kad bendruomenė turėtų būti
"apolitinė", atseit neturėtų remti
Tėvynės Sąjungos ar Krikščionių
Demokratų. Manytumei, kad ne-
bėra skirtumo tarp ekskomunistų
ir tikrųjų Lietuvos patriotų.

O kas negirdėjo tos gražiai su-
(nukelta į 7 psl.)

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO PASISAKYMAI APIE LENKŲ TAUTINĘ MAŽUMĄ SUKĖLĖ URM VADOVO APGAILESTAVIMĄ

Užsienio reikalų ministras Algir-
das Saudargas apgailestauja dėl
švietimo ir mokslo ministro Zigi-
mo Zinkevičiaus spaudoje pa-
reikštų minčių, kurios "sukėlė ne-
adekvačias interpretacijas Lietuvo-
je ir Lenkijoje". Tai sakoma gru-
odžio 31 d. Eltai perduotame URM
vadovo pareiškime.

Kaip žinoma, prieš porą savaičių
ministras Zigmą Zinkevičių inter-
viu "Valstiečių laikraščiu" pa-
reikšė, kad "nukentėjusios Pietryčių
Lietuvos didelėje dalyje šnekama
ne lenku, bet baltarusių kalba". Jo
teigimu, šiose vietovėse gyvenan-
čiam jaunimui "demagogiškai įro-
dinėjama, kad "nuo amžių" jų tėvai
vartojo tą kalbą ir buvo lenkai,
lenkų organizacijos prievarta brū-
ka vaikams lenkų kalbą, steigia

lenkiškas mokyklas". Netrukus
po to, kai šie teiginiai buvo
išspausdinti laikraštyje, Lietu-
vos lenkų kongresas pareiškė
ketinąs reikalauti, jog švieti-
mo ir mokslo ministras Z.
Zinkevičius atsisakytų.

Tuo tarpu užsienio reikalų
ministras A. Saudargas pabrėžė,
kad Lietuva "laikosi ir laikysis
dvišalių bei tarptautinių išpa-
reišimų, reglamentuojančių
tautinių mažumų klausimus".

URM vadovas pareiškė esąs
išsitikinęs, kad ir toliau lietu-
vių tautinei mažumai Lenki-
joje bei lenkų tautinei ma-
žumai Lietuvoje bus sudaro-
mos "palankios sąlygos laisvai
reikšti, saugoti ir plėtoti savo
tautinį tapatumą". ELTA

SEIMO KOMISIJA RŪPINSIS BUVUSIŲ PARTIZANŲ TEISĖMS

Seimas sudarė Pasipriešinimo
dalyvių ir nuo okupacijų nu-
kentėjusių asmenų teisių ir reikalų
komisiją.

11-kos parlamentarų komisijoje
yra 5 konservatorių frakcijos na-
riai, 2 krikščionių demokratų fra-
kcijos nariai ir po vieną Centro
sąjungos, socialdemokratų, de-
mokratų ir LDDP frakcijų nari.

Pagal Seimo patvirtintus nuosta-

tus, Seimo komisija rūpinsis
pasipriešinimo okupacijoms
dalyvių - sukilėlių, partizanų,
jų ryšininkų ir rėmėjų, pog-
rindžio organizacijų narių bei
nuo okupacijų nukentėjusių
politinių kalinių, tremtinių
asmenų teisėmis ir jų įgyven-
dinimo užtikrinimu.

Komisija rūpinsis šių asmenų
socialinėmis problemomis,

Seimo narys, rašytojas Kazys Saja (dešinėje) Seimo posėdžio metu.
R. Šuikos nuotr.

Daug Lietuvos futbolui nusipelnęs treneris Raimundas Jonikas, dabar - Lietuvos kariuomenės kapitonas. Jis yra Lietuvos kariškių tradicinio bėgimo į Kryžių kalną Vilniuje pradininkas.

LIETUVOS METŲ MOTERIS MOTERIŠKŲ ŽURNALŲ NESKAITO

"Moters" žurnalo pripažinta
metų moterimi nepriklausoma
finansų ekspertė Margarita Star-
kevičiūtė teigia neskaitanti "mo-
teriškų" leidinių ir mieliau ren-
kasi "The Financial Times". Iš-
kilmės, per kurias M. Starke-
vičiūtė įteikta dailininko juve-

lyro Vytauto Matulionio nukalta
paaukuota sagė, buvo surengtos
gruodžio 27 d. Vilniaus "Nerin-
gos" kavinėje.

Lietuvos centrinio vertybinių
popierių depozitoriumo finansų
ekspertė nuo pėnai kilusios ban-
kų krizės pradžios visuomenės
informavimo priemonėse patei-
kia savo komentarus, dažnai
svečiuojasi įvairiose TV ir radijo
laidose, rašo analitinius straips-
nius. M. Starkevičiūtės nuomone,
Lietuvos gyventojai domisi finan-
sais ir ekonomika ne vien dėl
prasidėjusios bankų krizės, bet ir
todėl, kad nori "geriau gyventi,
naujai tvarkytis". "Tikiuosi, kad
netrukus mūsų gyvenimas bus
panašus į ta, kokį mes matome
muilo operose ir apie kurį skaito-
me meilės romanuose", - sako
metų moterimi pripažinta eko-
nomistė.

Paauksuotomis metų moters
sagėmis jau yra apdovanotos Lie-
tuvos tarptautinių teatrinių festi-
valių LIFE direktorė Rūta Vana-
gaitė, "Lietuvos ryto" specialioji
korespondentė Bronė Vainaus-
kienė ir Lietuvos televizijos re-
žisierė Janina Lapinskaitė.

ELTA

JAV AKTYVUMAS PABALTIJYJE PABLOGINS WASHINGTONO IR MASKVOS SANTYKIUS

Moskvos ir Washingtono dia-
logas susiklopiu, JAV akty-
viai veikiant Baltijos "fronte",
rašoma Rusijos laikraštyje "Ko-
mersant-daily".

Laikraštis teigia, jog artėjant
ESBO aukščiausio lygio susi-
tikimui Lisabonoje JAV ambas-
ados spaudos konferencijoje Stok-
holme buvo paskelbtas planas,
kaip Europa turi tapti vientisu
politiniu, ekonominiu ir kul-
tūriniu ryšių tinklu.

"Amerika siūlo išlyginti Europą
NATO lygintuvu", komentuoja ši
planą "Komersant-daily", pa-
brėždamas, kad JAV, "matyt,
laikydamos klausimą dėl Rytų
Europos įtraukimo į NATO iš-
sprestu, dabar jau atvirai pa-
reiškia: į NATO būtinai bus įtrauk-
ta ir Baltija, telieka nustatyti, kada
tai įvyks".

Straipsnyje pabrėžiama, jog
Rusija suvokia, kad "Estija daro
nuolaidų sienos klausimais, siek-
dama įsijungti ne tik į ES, bet ir
NATO".

Rusija neturi aiškios strategijos
Baltijos šalių atžvilgiu ir pasirin-
kusi sienos derybų vilkinimo tak-
tiką, teigia laikraštis. BNS

Užsisakydami
DARBININKĄ
jus remiate lietuvių
Amerikoje

DĖL VIZŲ PANAIKINIMO REIKIA VOKIETIJOS POLITINIO SPRENDIMO

Vokietijos specialistai Lietuvo-
je nerado esminių techninių bei
politinių kliūčių, kurios neleistų
ateityje susitarti dėl bevizio
režimo.

Tačiau, kaip BNS sakė susi-
tikime su Vokietijos specialistais
dalyvavęs Lietuvos diplomatas,
praktinis bevizio režimo įgyven-
dinimas yra "ne mėnesių, o metų
klausimas". Diplomato nuomo-

ne, techninės vokiečių išvados
iš esmės turėtų būti teigiamos.
Lietuvoje tris dienas dirbė vo-
kiečiai tyrė praktinę saugumo
pusę, o politiniai sprendimai
bus padaryti vėliau.

Vokietijos delegacija, vado-
vaujama VRM skyriaus vadovo
Horst Eisel, Lietuvoje susitiko
su Užsienio reikalų, Vidaus
reikalų ir Teisingumo minist-
rijų pareigūnais, apžiūrėjo kelis
pasienio ruožus ir kontrolės
punktus Lietuvos rytiniame ir
vakariniame pasieniuose bei
muitininkų postus.

Pagrindinis vokiečių vizito tik-
slas buvo įvardinti Lietuvos
pasienio apsaugos trūkumus ir
nurodyti, ką šioje srityje Lietu-
va dar turi taisyti ir tobulinti.
Pasak Lietuvos diplomato, vo-
kiečiai akcentavo pasienio su
Baltarusija apsaugos problemas.
Taip pat nurodė patobulinti lie-
tuvų pasų išdavimo procedūrą,
nes dabartinėje sistemoje, jų
vertinimu, yra teorinių klaidų
galimybių.

Lietuva jau 3 metus ragina
Vokietiją pradėti derybas dėl
bevizio režimo, tačiau Vokietija
iki šiol į tai reagavo santūriai.
Prie Vokietijos ambasados Vil-
niuje nuolat būriuojasi ilgos
eilės pageidaujančių gauti vi-
zas, jose tenka išstovėti ištisas
paras ir Lietuva ne kartą ragino
Vokietiją spręsti tą problemą.
Lietuva jau turi bevizį režimą su
23 pasaulio valstybėmis.

BNS

"AUKSINĖS BITĖS" - LIETUVOS TELEVIZIJOS IR RADIJOS DARBUOTOJAMS

Lietuvos nacionalinis radijas
ir televizija gruodžio 30 d. paskel-
bė metinių "Auksinių bičių" ap-
dovanojimų laureatų vardus.

Lietuvos televizijos didžioji
"Auksinė bitė" už geriausią šių
metų vaizdinę programą paskir-
ta filmo "Velnio išvaymas iš
Mykolo kaimo" kūrėjams. Ši fil-
mą režisavo Algimantas Puipa.

Didžioji "Auksinė bitė" už ge-
riausią dokumentiką atiteko Juo-
zo Saboliaus režisuoto dokumen-
tinio filmo "Ketvirtasis Presiden-
tas" kūrėjams.

Dar viena didžioji "Auksinė
bitė" už įdomiausią laidų ciklą
apdovanojta "Nakvišos" kūrybinė
grupė.

(nukelta į 7 psl.)

Kiek kainavo buvimas "po rusu"?

Antanas Anskaitis

Sovietų okupacijos metais nužudyta, nukankinta ir pasipriešinimo kovose žuvo 94 tūkst., išstremta 131 tūkst. žmonių. Nuostoliai vien mūsų šalies gamtai vertinami apie 1,7 milijardo dolerių.

Kiek milijardų Lietuvai kainavo žmonių kančios ir netektys, gyventojų, valstybės, visuomeninių organizacijų, Bažnyčios turto praradimas?

Okupacijos padaryta žala skaičiuojama. Netrukus turėtume žinoti apibendrintus išsamius duomenis.

Jau seniai kalbama apie didžiulę žalą, kuri okupacijos metu buvo padaryta mūsų šalies žmonėms, ūkiui, valstybės visuomeninių organizacijų, Bažnyčios turtui, kultūrai, Lietuvos gamtai. Tačiau tik pradėjus dirbti šį darbą pasirodė, koks jis yra didelis, sudėtingas ir brangus. Gerų metų reikėjo, kol Ekonomikos ir privatizavimo instituto, kitų mokslo įstaigų specialistai parengė darbo principus, bendrą metodiką. Atsižvelgus į mokslininkų įvairių žinybų atstovų rekomendavimus, 1996 m. vasario 13 d. buvo priimtas Vyriausybės nutarimas "Dėl žalos, padarytos Lietuvos Respublikai 1940-1991 metais buvusios TSRS ir 1991-1993 metais - Rusijos Federacijos kariuomenės, nustatymo darbų programa" (Žin., 1996, Nr. 16-424). Nutarime buvo patvirtinta ne tik veiklos programa, bet ir konkretūs darbų terminai. Ministerijos ir žinybos iki š. m. liepos 1 d. turėjo pateikti pirminius duomenis, o iki rugpjūčio 1 d. mūsų minėta vyriausybė komisija turės apibendrinti įvairių institucijų parengtus skaičiavimus ir medžiagą pateikti Vyriausybei.

Kad geriau įsivaizduotume darbų mastą, nors šiek tiek supažinkime su ta programa. Ji užima net 10 oficiozo "Valstybės žinių" puslapių. Vien ją perskaityti reikia gražaus laiko. Pavyzdžiui, nagrinėjant žalą, padarytą vykdančiam genocidą ir represijas, reikia išnagrinėti net 28 tos kraupios veiklos sritis. Ir kiekviena jų - didelė, išsami studija. Įsiminkime nors vieną kitą:

žala, padaryta tremtiniams bei jų šeimoms (dėl mirties ar nužudymo, suluošinimo ar pakenkimo sveikatai);

dėl smurtinės veiklos - jų ar jų šeimoms narių išstėmimo; dėl mirties ar dingimo tremiant, mirties tremtyje nuo išsekimo, epidemijų ar nelaimingų atsitikimų darbe;

dėl vaikų ar išlaikytinių skurdo visai ar laikinai netekus maitintojo;

dėl įvykdytų mirties nuosprendžių, dėl mirties sulaukiant, tardant ar dėl nepakeliamų kalinimo ar

darbo sąlygų, dėl dingimo be žinios; dėl to, kad neatlyginta už kartorinį darbą, dėl prarasto turto, negautos naudos ir t. t.

9 klausimų grupės reikia išnagrinėti tiriant žalą, padarytą dėl rezistencijos persekiojimo, dėl žmonių žudymo 1940-1941 m. ir 1991 m.

Auksčiau minėtas šios žalos rūšis apskaičiuoja Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Jam, atrodo, teko sudėtingiausia, painiausia skaičiuotė, kurią galima būtų vadinti kančių milijardais.

Bet ar galima žmonių netekti, skausmą, siaubo naktis įvertinti pinigais? Ar tai dora, etiška? Juk gyvybė neįkainojama, tik viena, vienintelė kartą duota. Apipilk nors auksu - žuvusio neatgaivinsi.

Ir vis dėlto tarptautinėje praktikoje yra pinigais įvertinta žmogaus netektis. Pagal 1951 m. Hagos konvenciją oro, jūrų susisiekimo ir kitos kompanijos, dėl kurių kaltės žuvo žmogus, jo šeimai turi sumokėti 20 tūkst. JAV dolerių kompensaciją, mūsų pinigais pagal dabartinį kursą - 80 tūkst. litų. Tačiau specialistų skaičiavimu, per 45 metus, praėjusius po Konvencijos pasirašymo, dėl infliacijos doleris nuvertėjo 4,8 karto, ir kompanijos dabar moka jau apie 96 tūkst. dolerių kompensaciją.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, sovietų okupacijos metu buvo nužudyta, nukankinta ir pasipriešinimo kovose žuvo 94 tūkst. žmonių. Daugelis jų galvas sudėjo dar iki Hagos konvencijos pasirašymo. Kokiu piniginiu ženklu įvertinti jų gyvybę?

Kiek paprasčiau apskaičiuoti gyventojų materialinę žalą. Sovietinės okupacijos metu iš Lietuvos buvo išstremta 131,6 tūkst. žmonių, iš jų 28 tūkst. tremtyje žuvo, iki 1958 m. nebuvo ir tėvynę grįžę 50 tūkst. Ši armija žmonių Sibiro platybėse dirbo sunkiausius, juodžiausius darbus, padėjo priekelti tą kraštą. Tų žmonių išstėmimas - visos Lietuvos netektis. Tai milijardai nebuvėliai, kuriuos dabar vis krauna ir krauna tyrėjai. Atskleiskime tik vieną poziciją. Jau suskaičiuota, kad 58,4 tūkst. tremtinių nebuvo leista sugrįžti į gimtąsias vietas, atsiimti savo sodybų. Visi šie žmonės Kaliningrado srityje, Latvijoje ar kituose mūsų šalies miestuose, gyvenvietėse turėjo pasistatyti naujus gyvenamuosius namus, ūkinius pastatus. Tai kainavo, perskaičiavus į mūsų pinigus, 951 milijoną litų.

Specialistai mano, kad išsamiai ir gana tiksliai apskaičiuota okupacijos padaryta žala gamtai. Tai priklauso nuo kelių priežasčių. Visų pirma labai aiškos taršos

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas

Norime informuoti lietuvių visuomenę, kas atstovaus JAV Lietuvių Bendruomenei Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rengiamame Seime, kuris įvyks 1997 m. liepos mėnesį Lietuvoje.

Pagal Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nustatytą skaičių, JAV Bendruomenei priklausys teisė turėti Seime 50 atstovų. Į šį skaičių automatiškai įeina Krašto Valdybos ir Jaunimo Sąjungos pirmininkas(-ė), o visi kiti (48) turi būti renkami.

Tam reikalui Lietuvių Bendruomenės Tarybos trečiojoje sesijoje buvo sudaryta Rinkiminė komisija iš Bostono apygardos narių (G. Čepas - pirmininkas, A. Janulaitytė, Č. Mickūnas, B. Veitas ir M. Žiaugra - nariai), o taip pat buvo nustatyta, kas gali kandidatuoti ir būti išrinktais atstovais. Tai Krašto Valdybos ir Lietuvių Bendruomenės Tarybos

nariai, Lietuvių Bendruomenės apygardų ir apylinkių pirmininkai(-ės) ir visuomenininkai, kuriuos rekomenduoja trys Lietuvių Bendruomenės Tarybos nariai.

Gruodžio 12 dieną visiems galimiems kandidatams Rinkiminė komisija išsiuntinėjo asmenišką laiškus, laukdama atsakymo (iki sausio 25 d.), ar jie sutinka būti renkami atstovais į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą ir savo lešomis jame dalyvauti.

Rinkiminė komisija, gavusi asmeniškų sutikimus, sudarys alfabetinį kandidatų sąrašą ir pristatys Lietuvių Bendruomenės Tarybos Prezidiumui praveisti korespondencinį balsavimą, kurio rezultatas bus paskelbtas iki vasario 28 d.

Rinkiminės komisijos vardas,
Česlovas Mickūnas

Kalėdinė dovana vilniečiams

Vilniaus centrinis gastronomas, po beveik dešimties mėnesių pertraukos, gruodžio 28 dieną, atvėrė duris pirkėjams. Trijų aukštų, 2 tūkst. kv. metrų ploto salėse galima išgauti mėsos, pieno produktų, konditerijos gaminių, gėrimų. Parduotuvėje veikia bistro, cukrainė ir restoranas, kur vienu metu gali tilpti daugiau kaip 140 atėjusių apsipirkti ir užkasti vilniečių.

Parduotuvės interjerą kūrė architektė Audronė Kaušpėdienė tvirtina, kad kitos tokios unikalaus istorinio interjero parduotuvės šiuo metu Lietuvoje nėra. Pasistengta išlaikyti beveik 100

vietos - buvę SSRS kariniai objektai, aplink juos esantys miškai, žala rekreaciniams šalies ištekliais dėl pajūrio ruožo militarizavimo, pasienio gyventojų iškėlimas ir miškų iškirtimas. Mūsų gamtos saugos specialistams pasisekė dar ir todėl, kad jie pagal PHARE programą tyrimams gavo lėšų iš užsienio šalių. Ypač padėjo Švedijos Vyriausybė, kuri gyvybiškai suinteresuota, kad į Baltijos jūrą kuo mažiau pakliūtų teršalai.

Padedant užsienio specialistams nustatyta, kad kenksmingoms atliekoms išvalyti iš Zoknių aviacijos technikos remonto gamyklos reikės 218 milijonų dolerių, Zoknių karinio aerodromo prieigų - 171 mln. dolerių, Kedainių karinio aerodromo - 33 mln., Pagėgių naftos ir raketinio kuro bazės teritorijos - 18 milijonų dolerių. Užterštų ir ekologiškai pažeistų buvusių karinių teritorijų išvalymo ir atstatymo darbai kartu sudėjus kainuos 1,1 milijardo JAV dolerių. O visa žala Lietuvos gamtai - 1,7 milijardo JAV dolerių. Tai iš tiesų astronominė suma, prilygstanti trejų metų šalies biudžeto išlaidoms.

metų senumo pastato stilių, čia daug raudonmedžio, marmuro, paveikslų, kitų unikalių detalių.

Uždarosios akcinės bendrovės "Vilniaus centrinis gastronomas" generalinis direktorius Juozas Taraila parduotuvės atidarymo išvakarėse susirinkusiems žurnalistams sakė, kad gastronome dirba 130 žmonių. Bendrovė ryžosi parduotuvės rekonstrukcijai paimti 6 mln. litų ilgalaike paskolą iš Lietuvos vystymo banko. Tikimasi, kad į rekonstrukciją įdėtos lėšos atsipirks maždaug per penkerius metus. Įmonės turtas įkainotas 9,6 mln. litų, akcinis kapitalas siekia 1,8 mln. litų. Parduotuvės dienos apyvarta, direktoriaus nuomone, turėtų siekti 80-100 tūkst. litų.

ELTA

Iš esmės jau apskaičiuoti 1991 m. sausio įvykių nuostoliai. Jie pateikti ir Sausio 13-osios baudžiamojoje byloje. Tomis nerimo dienomis vien šalies įstaigoms ir organizacijoms padaryta 9,5 milijono litų vertės žala. O kur dar žala šimtams nukentėjusių žmonių. Nuo 1991 m. sausio 10 iki rugpjūčio 22 d. Lietuvos pasienio postai buvo 20 kartų užpulsti. Medininkų tragediją visi žino, žuvusių atminimą saugo balti kryžiai juodame granite. Neskaitant žmonių aukų, pasienio postams padaryta 371 tūkst. litų vertės materialinių nuostolių.

Kiek išsamiau paanalizavome tik dvi žalos sritis, kurias apskaičiavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro ir Aplinkos apsaugos ministerijos specialistai. Žalą Lietuvos ūkiui nagrinėjo Ekonomikos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų, kelių institutų specialistai. Krašto apsaugos ministerijos ekspertai bando įvertinti nuostolius dėl Lietuvos Respublikos karininkų sunaikinimo, dėl okupuoto krašto piliečių prievartinio ėmimo į sovietinę kariuomenę ir sukarintus dalinius. Finansininkai ir bankininkai sumuoja žalą, atsiradusią dėl valstybės gyvybinių funkcijų nutraukimo, ir jų atnaujinimo išlaidas, finansinę žalą gyventojams dėl vertybinių popierių, piniginių lėšų ir santaupų bankuose nusavinimo 1940 m., o sugriuvus SSRS - dėl negrąžintų indėlių ir palūkanų.

Kol kas šis darbas dar nebaigtas, nors Ekonomikos ministerijoje, kitose žinybose jau sukaupyta daugybė dokumentų. Tie duomenys dar bus papildomi, sumuojami, rengiamas bendras dokumentas. Tada jau galėsime susidaryti išsamią vaizdą kokius nuostolius Lietuvai padarė okupacija. Tuos kančių, netekčių milijardus ir milijardus nebuvėlius.

Rūpintojėlis.

V. Kapočiaus nuotr.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojo vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

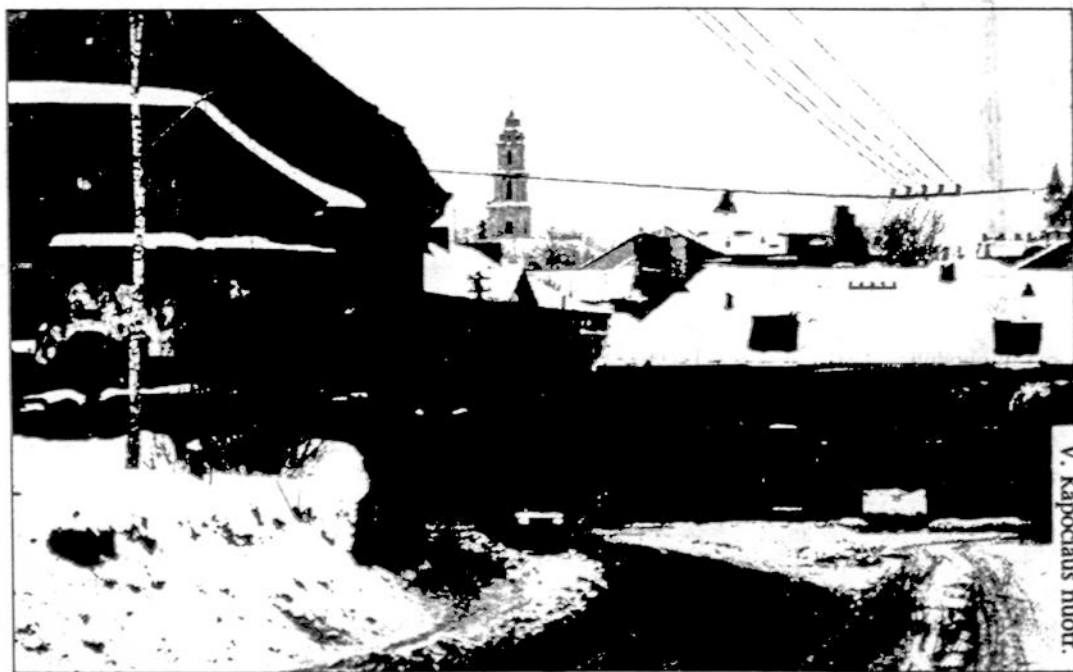
LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.
-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINTŲ.
Kasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENITELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA
✕ LĖKTUVAI
✕ LAIVAI (CRUISES)
✕ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✕ AUTOBUSAI
✕ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✕ VIEŠBUČIAI
✕ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

V. Kapočiaus nuotr.

Baigia sugriūti vienas unikaliausių Vilniaus senamiesčio rajonų - Užupis.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Viešoji nuomonė ir kamanos

Kamanos arba odinis apinasris nėra reikalingas tokiam kraštui, kuriame automobilių baigia išstumti arklius. Civilizacija tuo arkliniu padargu nesinaudoja. Užmiršamas net ir jo vardas. Kamanos tėra naudojamos ten, kur dar žvingauja arkliai, kur jie pakinkyti gali išbaidyti ir ištrankyti vežimą į šipulius. Tai būna ne mažesnė katastrofa už automobilio.

Bet jeigu automobilis valdomas vairu, tai arklys suvaldomas kamanomis su žaislais ir odinėmis skiautelėmis, kurios pridengia akis iš šonų, kad arklys nesidairytų ir nesibaigintų. Jis turi žiūrėti tik vienu siauru ruožu - tiesiai prieš save, o patrauktas už vadelį - bėgti ta kryptimi, kur šeimininkas nori.

Taigi, kamanos yra didžiai reikalingos ir neapsieinamos dar arklinio amžiaus kraštams. Kur civilizacija jau yra pranokusi arklinį patarnavimą, ten kamanos gali būti reikalingos patiems žmonėms: viešajai jų nuomonei arba opinijai kreipti pageidaujamu keliu.

Viešoji nuomonė turi didelę reikšmę demokratinuose kraštuose, nes su ja tenka skaitytis net ir pačiai krašto vyriausybei. Ji negali tos opinijos sudaryti prievarta, kaip diktatūrinės šalyse, kur net ir piketai bei demonstracijos organizuojami pačios valdžios. Demokratinėje visuomenėje tokie masiniai mitingai kyla spontaniškai.

Vis dėlto yra viena priemonė, kaip tos kamanos, kuri gali ir demokratiškai nusiteikusi visuomenė valdyti: tai spauda, radijas, televizija. Jos pasiekia plačius visuomenės sluoksnius, juos veikia ir jiems įteigia savo idėjas bei nusistatymą. Visuomenės opinija pamažu darosi tokia, kokios nori didieji spaudos šulai ir radijo bei televizijos komentatoriai. Jie, sakykime, užmauna žmonėms ant akių kamanas, kad žiūrėtų tiesiai, bet matytų kreivus daiktus.

Visuomenė visada buvo ir bus klaidinama tų žmonių, kurie joje susidaro varda, bet kuriems dėl tam tikro intereso taip pat susidaro reikalas paskleisti savo pažiūras, nors jos ir apsilenktų su logika ir net tiesa. Tokiais atvejais visuomenė, jos viešajai opinijai, maujamoms kamanoms, kad ji linktų laikyti teisybę tuos dalykus, kurie be kamanų atrodytų neteisingi, o pačiam kraštui nenaudingi.

Amerikos gyvenimo kaimo keistenybės primena sugriuvusią Sovietų Sąjungą. Dėl to sugretinimo kai kas galėtų užsigauti. Bet faktas yra štai koks: Rusijoje religinė propaganda draudžiama apskritai, Amerikoje ji draudžiama tik mokyklose. Abiem atvejais remiamasi sąžinės laisve. Rusai sako, kad sąžinės laisvė neleidžianti visuomenės drumzti "tikėjimo tamsybėmis"; užtat visiškai laisvę turi antireliginė propaganda. Amerikoje laikomasi nusistatymo, kad sąžinės laisvė prieštarauja bet koks tikėjimo pabrėžimas viešoje mokykloje. Bet taip suprantama sąžinės laisvė sudaro nelaisvę tiems, kurie tiki ir nori, kad jų vaikai būtų tikėjimo mokomi. Amerikoje tai leista ir prieinama privačiose mokyklose. Bet čia išlenda neteisybė. Kam tikėjimo nereikia, tam viešosios mokyklos tinka, o jas globoja ir valstybė, ir miestai; globoja ir remia iš tų pinigų, kuriuos visi sumoka. Kas nori mokyklos su tikėjimu, turi už tai primokėti. Vadinasi, tikintieji perka savo sąžinės laisvę, o netikintiesiems ji dar apmokama.

KAIMYNO SLENKSTIS

Vytautas Berenis

Labai daug rašyta apie lenkų ir lietuvių politinius, ekonominius bei kultūrinius santykius, todėl autorius nesijaučia nei originaliu interpretatoriumi, nei išganingu pamokslininku. Tačiau gvilidenant nacionalinius santykius, atvirai kalbėti - būtina. Retam inteligentui pavyksta šioje srityje išlaikyti blaivų protą: nacionalinė savigarbą, orumas, žmogiškas užsispyrimas ima viršų ir pasiduoda kolektyvinės sąmonės kerams. Kalbant apie lenkus, tie kerai atrodo neišskaidomi.

Kaip lietuvis dažniausiai galvoja apie lenką? Lenkas yra gudrus, apsukrus, prekeivis, nesilaiko duoto žodžio, jo perdėtas mandagumas ir arogancija yra dirbtini. Šis vertinimo stereotipas rodo ir teigiamus kaimynų bruožus: jie geri katalikai ir dideli savo krašto patriotai, su jais malonu bendrauti. Šis vertinimas turi savas istorines šaknis. Jis susiklostė XIX a. pabaigoje, kai lietuvių valstiečių luomas drastiškai aplinkybėmis virto nauja bendrija - tauta. 1863 m. sukilimo metu lietuviai ir žemaičiai dainavo: "Lenkai, lietuviai, žemaičiai draugybę, / Kaip visada buvom, / Taip būsim vėnybė". Prisimintina ir lenkų tautinio himno parafrazė: "Dar lenkai neprapuolė, kol žemaičiai gyvi!" Bet praeito šimtmečio buržuazinės nacionalinės ideologijos jau veikė tautų istorijų kūrimą. Teisę egzistuoti igavo tik tautinis visetas; kitos bendrybės turėjo išnykti. Dėl to labai svarbu buvo tinkamai interpretuoti praeitį, kitaip tariant, kurti tautinę istoriografiją. Istorikai išivyravę LDK valstybėje, lenkų kalba ir kultūra, bajorų nutautėjimas buvo traktuojamas kaip sąmoningas lietuvių nutautėjimas, prilygstantis Rytų Lietuvos krašto lenkėjimui XIX a. antroje pusėje. Kita vertus, nacionalinė sąmonė veikė lenkų ir lietuvių endekų ideologiją, kaitindavusi lenkų ir lietuvių muštinę bažnyčios, intrigas ir Bažnyčios hierarchijos kovą. Atsiribojimo nuostata, XX a. virtusią politiniu ir kultūrinio antagonizmu, vėliau savo tikslams puikiai panaudojo kaimyninės valstybės. Liūdna pripažinti, bet istorija virto prasčia politika "tarnaitė", kuri tie-
siog egzaltuotai meluodavo. Be-
veik visa tarpusavio lietuvių is-

toriografijos raida buvo pagrįsta paprastu ideologinės tezės-antitezės modeliu: ką lenkai parašė, tą lietuviai turi paneigti. (Reikia pripažinti, kad ir lenkų istoriografija taip pat nesugebėjo pakilti iki akademinių aukštumų.) Net žymus tarpukario lietuvių istorikas Zenonas Ivinskis, tik atsidūręs emigracijoje, labai atsargiai suformulavo tokią akivaizdų teiginį, kad lenkų pergalė prieš bolševikus 1920 m. prie Vyslės laidavo Lietuvos nepriklausomybę. Dabar mes nemegstame prisiminti tuo metu vykusią slapčią Lietuvos ir Sovietų Rusijos derybą, kurios buvo nukreiptos prieš Lenkiją, tačiau nuolatos iškeliame faktą, jog lenkai sulaužė Suvalkų sutartį ir, vienijami Želigovskio, užėmė Vilnių.

Lietuvos istorikų akademiniai sluoksniai jau pripažįsta du esminius LDK valstybės ir lietuvių nacijos raidos momentus, lėmusius tautinį antagonizmą. Pirmas - 1378 m. krikšto Lietuva turėjo vyti europiškąją civilizaciją, kuri buvo diegiama lenkiškais pavidalais. Dėl to lietuvių aristokratija nutautėjo. Antra, nacionalinė ideologija teigė XIX a. valstiečių kultūrą esant grynai tautiškai, tad lengvai pažeidžiama kitos kultūros.

Istorinių nuoskaudų bei stereotipų galią galima pajauti ir per kelerius nepriklausomybės metus. Pagyvenusiu žmonių piketai prieš Lietuvos ir Lenkijos draugystę ir bendradarbiavimo sutarties tam tikrus straipsnius, vieno centristinių pažiūrų deputato isteriški pareiškimai, istorinės falsifikacijos kai kuriuose laikraščiuose liudija apie praeities fantomo galią. Tai ypač pavojinga, kai tautiškai žaidima išjungiama Bažnyčia, politikai ir mokslininkai. Tada fantomas igauna geopolitinio "žaidimo" kontūrus. Visiškai aišku, kad nei lietuviai, nei lenkai nėra pagrindiniai šio "žaidimo" dalyviai. Tačiau būtina, kad taip būtų kuo mažiau endekų ideologija, kaitindavusi lenkų ir lietuvių muštinę bažnyčios, intrigas ir Bažnyčios hierarchijos kovą. Atsiribojimo nuostata, XX a. virtusią politiniu ir kultūrinio antagonizmu, vėliau savo tikslams puikiai panaudojo kaimyninės valstybės. Liūdna pripažinti, bet istorija virto prasčia politika "tarnaitė", kuri tie-
siog egzaltuotai meluodavo. Be-
veik visa tarpusavio lietuvių is-

Žiemos ramybė Vilniaus Rasų kapinėse.

V. Kapočiaus nuotr.

Nacionalistinės ideologijos kuriamo "priešo" įvaizdžiui būdingas ilgalaikis žmogaus replika galima nekreipti dėmesio, tai nepaisyti politiko ar gausaus istoriko pasisakymo būtų tolygu sutikti su juo. Deja, tai būdinga ir lenkams, ir lietuviams.

Vienas geras mano draugas ir žymus mokslininkas taip rašė apie lenkų - lietuvių bendravimo perspektyvas: "Beprasmiška rengti konferencijas klerkams - jos vyksta savaime ir nieko neduoda žmonėms. Turiu omenyje žmonių bendravimą. Kon-takte tarp tų, kurie mąsto ir kuria, kurie "tiesiog" dirba. Lenkas ir lietuvis valstietis ras daugybę bendros šnekos temų, ras jų istorikas bei rašytojas. Esame artimesni, negu drįstame prisipažinti". Iš tiesų lenkų pre-keivių antplūdį į Rytus netrukus pakeitė lietuvių antplūdis į Vakar-us. Bet normaliai bendraujama tik normaliai gyvenant. Norma-lios ekonominės sąlygos "varo" nacionalizmo "žvėrį" į kampa, slopina jo agresyvumą.

Nesu "didžiosios politikos" ži-novas, bet esu įsitikinęs, kad geopolitika ir šandien remiasi

bendradarbiauja, kuria bendrus projektus. Tiesa, kai kada "yla išlenda iš maišo"; jei į vieną ar kitą pagyvenusio žmogaus repliką galima nekreipti dėmesio, tai nepaisyti politiko ar gausaus istoriko pasisakymo būtų tolygu sutikti su juo. Deja, tai būdinga ir lenkams, ir lietuviams.

Vienas geras mano draugas ir žymus mokslininkas taip rašė apie lenkų - lietuvių bendravimo perspektyvas: "Beprasmiška rengti konferencijas klerkams - jos vyksta savaime ir nieko neduoda žmonėms. Turiu omenyje žmonių bendravimą. Kon-takte tarp tų, kurie mąsto ir kuria, kurie "tiesiog" dirba. Lenkas ir lietuvis valstietis ras daugybę bendros šnekos temų, ras jų istorikas bei rašytojas. Esame artimesni, negu drįstame prisipažinti". Iš tiesų lenkų pre-keivių antplūdį į Rytus netrukus pakeitė lietuvių antplūdis į Vakar-us. Bet normaliai bendraujama tik normaliai gyvenant. Norma-lios ekonominės sąlygos "varo" nacionalizmo "žvėrį" į kampa, slopina jo agresyvumą.

Nesu "didžiosios politikos" ži-novas, bet esu įsitikinęs, kad geopolitika ir šandien remiasi

Šiandien DARBININKA
užsisakę,
kitą savaitę
turėsite namuose!

Tel: 827-1351

(nukelta į 4 psl.)

Vienatvė nėra atsiskyrimas

Thomas Merton

1

Kai kurie žmonės tampa atsiskyrėliais matyt todėl, kad galvoja, jog tapti šventu įmanoma tik atsiskyrus nuo kitų žmonių. Tačiau gyvenime vienatvės pasirinkimas turi prasmę tik tada, kai ją renkiesi tam, kad dar labiau pamiltum ne tik Dievą, bet ir kitus žmones. Jeigu pasitrauksi dykumon vien tam, kad atsikratytum žmonių, kurių nemėgsti, nerasi nei ramybės, nei vienatvės; tu tik atsivėrsi nuo žmonių piktybių dvasių pulkais.

Žmogus trokšta vienybės, nes jis yra Vieno Dievo atvaizdas. Vienybė pajuntama vienatvėje, taigi ji žadina poreikį būti fiziškai vienam. Tačiau vienybė ir vienatvė nėra metafiziškai skirtingi reiškiniai. Tas, kuris atsiskiria vien tam, kad džiaugtųsi tik savo nepriklausomybe nuo išorinio pasaulio, niekada nepatiria tikros vienatvės, nes jis išskaido savo asmenybę į gausybę prieštaraujančių aistrų ir galiausiai atsideria sumaišty ir visiškame netikrume. Vienatvė nėra ir negali būti narciziškas manojas, o pokalbis su pačiu savimi. Šitokia savimąsta tėra tuščias mėginimas ribotą asį paversti begaliniu, padaryti taip, kad jis niekada nepriklausytų nuo kitų būtybių. O tai yra beprotybė. Tačiau pastebėkite, kad tokia beprotybė nebūdinga tikriesiems atsiskyrėliams - ji žymiai labiau būdinga tiems, kurie mėgina įtvirtinti savo išskirtinį pranašumą paverdami sau kitus. Tai kur kas labiau paplitusi nuodėmė.

Tikrosios vienatvės poreikis yra daug sudėtingesnis ir pavojingesnis, daug gilesnis. Jis yra itin svarbus šiandien, kai kolektyviškumas savo beformė ir beveik mase vis labiau grasina praryti asmenį. Šių dienų pagunda vis labiau mus ragina padėti lygybės ženklą tarp "meilės" ir "prisitaikymo" - pasyvaus pataikavimo masinei nuomonei. Šią pagundą tik sustiprina tuščias ekscentriškų, beprotiškai norinčių išsiskirti, maištavimas, kurie susikuria sau tik dar vieną nuobodulio

Auguste Rodin skulptūra "Mąstytojas".

atmainą - nepastovų ir nenusipėjimą nuoboduli.

Tikra vienatvė yra žmogiškos individualybės namas, netikra vienatvė yra individualisto priebėga. Žmogaus esmė - gyvastingas sugebėjimas mylėti - tai pasiaukojantis gebėjimas rūpintis visais Dievo mylimais kūriniiais. Praradus tokį požiūrį, gebėjimas mylėti sunaikinamas. Tada nepajėgiama patirti ir tikros vienatvės, nes dingsta atjauta, nes žmogus, pavirtęs socialinio mechanizmo ratuku, jau nebelaiko žmogiškųjų poreikių savo asmeninės atsakomybės reikalu. Galima atsikratyti žmonių, pasineriant į minia!

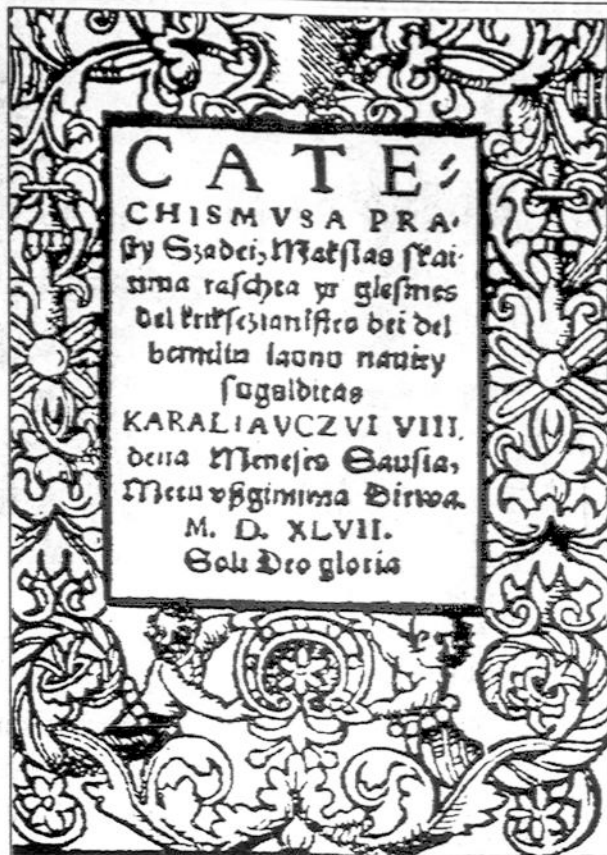
Eik į dykumą ne tam, kad atsiskirtum nuo žmonių, bet kad atrastum juos Dievuje.

Fizinis vienišumas turi savo pavojų, tačiau nereikia jų perdėti. Šių dienų žmogui pavojingesnis yra ne fizinis vienišumas, bet savęs praradimas žmonių minioje, ne pagėimas į kalnus ar dykumą (o, kad daugiau žmonių tuo susigundytu!), bet nugrimzdimas į milžinišką beformę neatsakingumo jūrą, tapimas minios žmogumi. Iš tikrųjų nėra pavojingesnės vienuos už vienuo žmogaus, kuris to nė pats gerai nesusaprasdamas vienišas klaidžioja minioje ir kuris bendruomenėje nesugeba elgtis kaip asmuo. Jis kratosi iššūkių, kuriuos jam kelia tikroji vienatvė ir iš jos išplaukiantys išpareigojimai, nes minios žmogus nesugeba būti išpareigojęs. Tačiau jis anaipol neatsikrato rūpesčių; jį slepia padrikas, anonimiškas nerimas, bevardžiai bėgštavimai, maži įkyrūs geiduliai ir visa persmelkiantis priešiškas, kuris pripildo masinę visuomenę, kaip kad vanduo pripildo vandenyną.

Gyvenimas tarp kitų žmonių anaipol neužtikrina, kad mes su jais gyvename bendruomenėje, ar kad išvis bendraujame. Kas turi mažiau ką pasakyti už masinį žmogų? Labai dažnai būtent vienišius turi ką pasakyti; ne todėl, kad jis pavartotų daugiau žodžių, tačiau tai, ką jis sako, yra nauja, esminga, ypatinga. Jo kalboje atsispindi jo savastis. Nors ir mažai pasako, jis perteikia kažką asmenišką, kuo gali pasidalinti su kitais. Jis gali duoti kažką tikro, nes jo patyrimas yra tikras.

Ten, kur žmonės gyvena susigrūdę ir susispaudę minioje be jokio tikro bendravimo, iš pirmo žvilgsnio klaidingai gali pasirodyti, jog tarp jų yra daugia dalinimosi ir tikrosios bendrystės. Tačiau tai tėra tariama bendrystė, tai tik ištirpimas visuotinėje nesuskaituojamų lozungų ir klišių beprasmybėje, nuo kurių nepaliaujamo kartojimosi galiausiai imama klausyti negirdint atsiliepti nemastant. Nuolatinis tuščių žodžių ir mašinų triukšmo žvangėjimas, begalinis garsiakalbių griaudejimas daro neįmanomą tikrą žmonių bendravimą. Kiekvienas minios žmogus yra tarsi padengtas storu neįautrumo sluoksniu. Jis nesirūpina, jis negirdi, jis nemasto. Jis pats neveikia, jis tėra stumiamas. Jis nekalba, tik, sužadintas tam tikrų signalų, į juos automatiškai atsiliepia. Jis nemasto, jis tik reprodukuoja gatavus klišes.

(nukelta į 4 psl.)

Pirmoji lietuviška knyga - 1547.
Mažvydo katekizmas.

Lietuviška savimone Mažvydo darbuose

Dr. Arnoldas Pirockinas

Pirmosios lietuviškos knygos 450 m. sukaktis paskatino įvairių sričių mokslininkus kuo atidžiau pažvelgti tiek į Martyno Mažvydo katekizmą, tiek į visus mūsų raštijos pradininko darbus, tiek apskritai į visą XVI a. lietuvių kultūros būklę. O kai įdėmiai pasižiūri, tai ir atrandi naujų, svarbių dalykų, kurių ne nesitikėta esant. Net seniau žinomi literatūros ir kitokie visuomenės bruožai suvinta nauja šviesa. Tad ši kartą pamėginkime paryškinti Mažvydo nuostatą dėl lietuviškumo. Ar pirmosios knygos autorius buvo vien naujų religinių idėjų skleidėjas lietuvių kalba, ar jam lietuvių kalba, tautinė savimone

turėjo ir kitokią reikšmę?

Kiekvienam, kuris tais laikais paimdavo ar ir dabar į savo rankas paima Mažvydo katekizmą, turėjo ir turi kristi į akis jo lotyniška dedikacija, ypač to ketureilio pirmoji eilutė:

*Lietuva mano garsi, kunigaikščių laiminga tėvyne,
Dievo įsakymus šiuos vykdyti siela skaisčia (...)
(R. Koženiauskiens vertimas)*

Su koku tautiniu pasididžiumu, gal net nederančiu nuolankiam dvasininkui, skamba ši pirmoji eilutė! "Lietuva mano garsi, kunigaikščių laiminga tėvyne"! - čia jaučiamas lietuvių tautos pergales kovose su kryžiuočiais ir kalavijuočiais, pergalingą tos kovos baigtį. Suvokiame tuo metu dar nenusilpusios ir nesumenkusios šalies dydį.

Katekizmas taip pat atskleidžia Mažvydo pažiūrą į lietuvių kalbą ir apskritai kultūrą. Apie tai galime spręsti iš to fakto, kad ne kur kitur, o lietuviškoje Katekizmo prakalboje "Knigieles Pačias byla Letuvinikump ir Žemaičiump" ("Knygelės pačios kalba lietuvininkams ir žemaičiams") jis įrašė savo vardą ir pavardę - akrostichą (užmaskuotas būdas iš pirmųjų eilučių sudėti kokią prasmę). Tik didžiai branginantis savo kalbą ir tikintis jos ateitimi žmogus galėjo taip sugalvoti save įamžinti. Tikriausiai Mažvydas tada, kurdamas savo eiliuotąją prakalbą, mąstė: negali būti, kad dings lietuvių kalba ir kad niekada niekam neateis į galvą mintis įminti akrosticho mįslę. Ilgai reikėjo laukti jos iššifravimo: tik 1939 m. ji išaiškino lenkų kalbininkas Janas Safarevičius (vėliau jis rado dar kitą akrostichą anoniminėje Mažvydo knygelėje "Forma krikštymo", išleistoje 1559 m.).

Mažvydo rūpestis dėl lietuvių kalbos ir tautos likimo matomas ir 1566 m., po jo mirties, pusbrolio Baltramiejaus Vilento išleistu "Giesmių krikščioniškų" ("Gesmes chrikščoniškas, gedomas bažničios per adueta ir kaledas ik gramniču") I dalyje. Čia lotyniškoje prakalboje pasakyti žodžiai skamba tarsi Mažvydo testamentas: "...ši darba aš padariau ne dėl to, kad ateityje jis atneštų mano vardui šlovę ir išgarsėjimą (aišku, aš to ir neturėjau, ir žinau, kad iš to kio darbo šito

ir nereikia siekti), bet dėl to, kad lietuvių Bažnyčia įkvėptai ir ištikimai liaupsintų vienintelio Dangiškojo Dievo Tėvo ir Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardą, jo garbę, šlovę ir nuopelnus ir kad mūsų gimtasis žodis tarmaudamas gyvas išliktų ir būtų perduotas ainiams" (R. Koženiauskiens vertimas; išryškinta mano - A. P.).

Senoji liaudiškoji architektūra. Vėjo malūnas Rumšišklių buities muziejuje.

A. Kezuo nuotr.

Milkevičiūtė La Scalos Operoje

Lietuvos Operos primadona pakviesta dainuoti Amilcare Ponchielli operoje "La Gioconda" La

Scalos Operos teatre, Milane, Italijoje.

Šie žodžiai - tai visos Mažvydo kūrybinės veiklos apibendrinimas ir svarbiausio jo gyvenimo tikslo išryškinimas! Idomu, kad siekimas stiprinti lietuvių kalbą atseikamas ir iš šių "Giesmių krikščioniškų" sudarymo principo. Antai sąvainta "literatūra ir menas" (1996, Nr. 49, p. 12) straipsnyje "Kad Lietuvoje būtų meldžiamasi ir giedama lietuviškai" autorė Irena Skomskienė, išnagrinėjusi giesmynę pateiktų giesmių atranką, padarė tokia išvadą: "Tokia Advento giesmių atranka rodo Mažvydo norą istoriškai atskleisti krikščioniškos giesmės raidą: IV-V a. choralei, grigališkoji klasika, laisvų kompozicijų epocha, protestantiško choralo (II) pasirodymas ir tautinės lietuviškos giesmės kūryba (V)... Stengdamasis pirmaisiais lietuviškų giesmių leidiniais priartinti savo tautą prie Vakarų Europos krikščioniško giedojimo tradicijų ir repertuaro, Mažvydas siekė tikslo, nusakyto jo paties žodžiais: kad Lietuvoje būtų meldžiamasi ir giedama lietuviškai" (išryškinta autorės).

Kad ir negausius, bet pakankamai ryškius faktus dėl Mažvydo tautinio nusiteikimo leidžia mums teigti, jog tiek pats pirmosios lietuviškos knygos autorius, tiek apie jį būrėsi amžininkai gerai suvokė savo darbo svarbą lietuvių tautai. Tada ir garsieji lietuviškos prakalbos žodžiai, kuriais raginami tautiečiai imti šią knygelę ir skaityti, įgauna gilesnę prasmę:

*Maksia šito tėvai tiesu trakždava turėti,
Ale to negalei ne vėnu būdu gauti.
Regiety to naria savo akimis,
Taip yr išgirsti savo ausimis.*

Šiose eilutėse glūdi ne tiek religinių tiesų troškimas, kiek senas lietuvių tautos siekimas turėti savo raštą, savo knygą: žodžių "tėvai" suprantami ne tik vyresnės kartos žmonės, bet ir dar vyresnių kartu, gyvenusių pačioje XVI a. pradžioje ar net XV a. pabaigoje. Todėl tam tikras pasididžiavimas, savo darbo reikšmės suvokimas skamba tolesnėse eilutėse:

*Jau nu (= pagaliau, žinai), ka tėvai nekada neregėlia,
Nu šitai viss (visi!) žizump (pas jus) atela.*

Didžiulis iš tikrųjų buvo dėl ko!

Šio leidinio iniciatorius, su-

(nukelta į 7 psl.)

VILNIUS, VARDAS IR ŽODIS. V.: REGNUM, 1993

Šią knygą, kurios žanras labai sunku nusakyti, sugalvojo fotografas Vytautas Balčytis ir a. a. poetas Vaidotas Daunys. Poetas lyg ir komentuoja fotografijas, lyg ir parenka jas taip, kad jo žodis sukibtų su atmintyje tvykstėjusiu miesto vaizdu. Skaitytojo ir žiūrėtojo sąmonėje du poetiniai vaizdai turi prikelti jo paties Vilnių, turintį savo istoriją ir sykiu išeinantį iš istorijos ir labai asmenišką (todėl amžiną) atminties erdvę. V. Daunys trumpose esė bando pagauti ir nusakyti pačią ištarties būseną: štai kyla žodis ir ištartimas jis pavadina daiktą, kuris yra daugiau nei tu pats. Miestas, laikas, atmintis, meilė... R. M. Rilke's eilutės... Savas miestas, kuriame tavo meilė yra ta blyškė, tačiau neįveikiama šviesos duksna skersgatvių labirintuose. Ieškota ir nesurasta, stabtelta ir išlikta apstulbus... V. Balčytis nuotraukose iš praeities guodžiantis ir užmarštin viliojantis rūkas. Gerklės ertmėje išsisklaidęs balsis. Ir sykiu - ryški dienos grafika. Nutylėjimo akivaizdis, kai akimirka yra tokia ryški, jog

neabejotinai siejasi su amžinybe. Viskas pasikartoja - ką tik buvo pasukta gatvė į šoną, ir regi tą vietą, iš kur tu išėjai, kur ką tik žingsniavo tavo draugas, myli-

guodžia miestą, kada žmonės palieka jo dvasią, o miestas palaiko knygos kūrybinę galia, kad tu vienintelis dar galėtumei "pereit per lietu, per sniegą, per

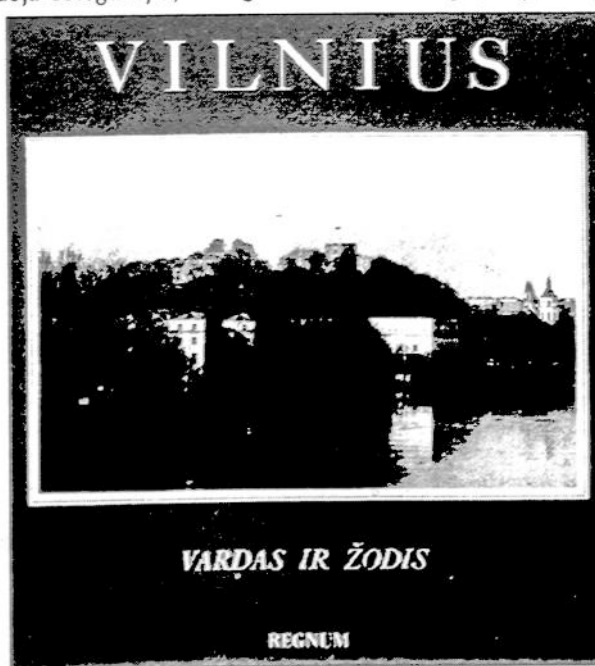
lijundrą, per šlapdriba, per sutemų drėgmę, per aikštę, per gatvę, pereit per lietu, per Lietuvą, per žibinto sūpuojamą atšvaitą, per juodą grindinį, per tirstantį miestą, per dylančius skersgatvius, per mirusiųjų sapnus, per ištirpusius žodžius, per beždžius vardus, per šiltą šalnojančią priemiesių vaską, per upe, per lieptą, - kaip lieptą". Ir tada, kai eini tu pats,

kai esi kartu su miestu, akimirka tavo suima biblinius laikus siekiantis šviesos stulpas, kad ir, pavyzdžiui, Šv. Kazimiero gatvėje, paryškindamas įvairiausių tarmių suakmenėjusias sienas ir aukštai erdvėje - karūną.

Vytautas Rubavičius

Redakcijos prierašas:

Beje, šią įstabią knygą, mūsų žiniomis, dar prieš kurį laiką buvo galima įsigyti Lietuvos Ambasadoje Washington, D.C.

VAIDOTAS DAUNYS

- Rimanto Dichavičiaus kūrybos paroda atidaryta Lietuvos ambasadoje Varšuvoje. Į šį miestą ji atkeliavo iš Prahos. Eksponuojama trys dešimtys darbų, visi jie - apie moterį.

- Įsteigtas naujas kasmetės Šiaurės šalių filmų savaitės Lūbeke (Vokietija) prizas. Dabar geriausias renginio filmas nuolat gaus ir statulėlę - Baltijos šalių garbės prizą. Lietuvos teatro ir kino rėmimo fondas - vienas prizo steigėjų.

- Garsusis tenoras Placido Domingo atšventė savo debiuto Londono "Covent Garden" operoje 25 metų jubiliejų. Ta proga jis pasirodė trijuose skirtinguose renginiuose: gruodžio 6 dieną dainavo Sigmundą Wagnerio "Die Walküre", 9-ąją dirigavo G. Puccini "Tosca", o 12 dieną dalyvavo iškilmingame operos žvaigždžių koncerte, skirtame ir "Covent Garden" operos pirmojo spektaklio penkiasdešimtmėčiui.

- M. K. Čiurlionio paveiklo reprodukcija įtraukta į oficialių NATO Kaldų atvirukų kolekciją. Lietuvių dailininko bei kompozitoriaus darbas puikuojasi tarp kelių garsiausių Vidurio ir Rytų Europos menininkų kūrinių, papuošusių atvirukus, kuriuos NATO informacijos ir spaudos biuras išleido artėjančių šv. Kalėdų bei Naujųjų metų proga. NATO pasirinko paveikslą iš šio amžiaus pradžioje sukurtos ciklo "Žiema".

- Lucie Dolene, 1958 m. prancūziškai įgarsinusi filmą "Snieguolė", dar kartą gaus pinigų. Paryžiaus teismas nusprendė, kad filmo kūrėja "Walt Disney" kompanija ir viena Prancūzijoje filmą platinusi firma šiai 66 metų įgarsintojai privalo nedelsdama sumokėti 100 tūkst. frankų. Galutinė honoraro ir kompensacijos suma bus nustatyta vėliau. Anuomet L. Dolene gavo vos 5 tūkst. frankų, todėl prieš porą metų nusprendė apskusti "Walt Disney" ir pareikauti 500 tūkst. frankų honoraro. Ar ieškinius JAV kino kompanijai pateikė ir septynis nykštukus įgarsinę aktoriai, Prancūzijos teisingumo institucijos nepranešė.

- Lietuvos valstybiniame akademiname dramos teatre Vilniuje režisierius Olegas Kesminas teatro mažojoje scenoje pastatė spektaklį pagal amerikiečio rašytojo Neil Simon pjesę "Šaunieji vyrukai". Ši pjesė, kurios angliškas pavadinimas "Sunshine Boys", buvo parašyta 1972 metais.

- Gruodžio 28-ąją Chodkevičių rūmuose Vilniuje skambino šiuo metu Vokietijoje studijuojanti pianistė Guoda Gedvilaitė, kuri pradėjo mokytis gimtuosiuose Druskininkuose, o vėliau Vilniuje baigė M. K. Čiurlionio meno gimnaziją. Nuo 1992 metų Guoda Gedvilaitė studijavo Lietuvos muzikos akademijos profesorės Veronikos Vitaitės fortepijono klasėje, o nuo 1995-ųjų tęsia studijas Frankfurto prie Maino aukštojoje Muzikos mokykloje. Guoda Gedvilaitė yra tarptautinio M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkurso nugalėtoja, yra pelniusi tarptautinių konkursų laurus Čekijoje, Olandijoje, JAV.

Buvęs ministras vadovaus "Santariškių klinikoms"

"Man yra didelė garbė patekti į ligoninę, kurioje dirba ryškiausios Lietuvos medicinos žvaigždės, kur drauge vyksta gydymo, mokslo ir mokymo procesai", - sakė Eltai buvęs Sveikatos apsaugos ministras Antanas Vinkus. Gruodžio 31 d. naujasis Sveikatos apsaugos ministras Juozas Galdikas pasirašė įsakymą, kuriuo Antanas Vinkus skiriamas Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto ligoninės "Santariškių klinikos" generaliniu direktoriumi.

Šioje ligoninėje yra devynios Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto klinikos: Gastroenterologijos ir dietologijos, Pulmonologijos ir alergologijos, Vidaus

ligų, Kardiologijos, LOR (ausų, nosies, grklės), Akių ligų, Pilvo chirurgijos, Širdies chirurgijos ir Anestezijos. Kuriama dar viena - Nervų ligų - klinika. Taip pat čia veikia keturi specializuoti centrai: Laboratorinės diagnostikos, Radiologijos, Fizinės medicinos ir reabilitacijos, taip pat Žmogaus genetikos.

"Santariškių klinikose" yra 1020 lovų, dirba per pusantro tūkstančio žmonių. Per metus apie 20 tūkstančių ligonių čia suteikiama stacionarinė pagalba, poliklinikoje konsultuojami žmonės iš visos Lietuvos.

ELTA

Pietų Afrikos karaliaus kaukolė - falsifikatas

Johanesburgas. Vienos Pietų Afrikos genties vadas buvo skaudžiai nuviltas, kai paaiškėjo, kad labai brangi kaukolė, kurią jis parsivežė iš Škotijos, yra ne jo genties protėvio, o vidutinio amžiaus baltosios moters.

Teismo ekspertas ištyrė tariamą 19-ojo amžiaus karaliaus Hintsos kaukolę ir nustatė, kad tai falsifikatas, pagamintas iš baltaodės europietės kiaušo.

Vasario mėnesį vadas Nikolas Gcaleka, apsitaisęs žvėrių kailiais ir kitomis genties regaliomis, nuvyko į Škotiją ieškoti legendinio karaliaus Hintsos kaukolės, kurią po 1835-ųjų mūšio kaip karo trofėjų išsivežė škotų karininkas. Gcaleka grįžo į Pietų Afriką su kaukole, kurią jis surado trobelėje Škotijos kalnų miškuose. Jis pasakė, kad ten ji

pasakoja jas gerai.

18. Pakomentuoja skirtingus garsus.

19. Kai kas nors pristatomas pirmą kartą, vaikas gali pasakyti: "Ji man primena tą ir tą".

20. Jūsų vaikas tiksliai žino, ką gali padaryti.

Jeigu atsakėte "taip" į visus tris klausimus, apibūdinančius vieną gabumų tipą, vadinasi, jūsų vaiko gabumai yra tokie: 1, 8 ir 17 - lingvistinis tipas; 6, 12 ir 18 - muzikinis tipas; 3, 7 ir 15 - loginis-matematinis tipas; 4, 11 ir 13 - erdvinis tipas; 5, 9 ir 14 - fizinis-estetinis tipas; 10, 16 ir 20 - savęs pažinimo; 2, 10 ir 19 - kitų žmonių pažinimo.

Parengė E. K.

Kauno akademinių klinikų kardiachirurgas Kęstutis Laurušonis su dukrele Kauno Šančių bažnyčios balkone.

A. Žižiūno nuotr.

Jeigu norite sužinoti savo vaiko gabumus, atsakykite į šiuos klausimus "taip" arba "ne":

1. Jūsų vaikas puikiai išmėnė eilėraščius ir tekstus iš televizijos programų.
2. Jūsų vaikas pastebi, kad esate liūdnas ar laimingas.
3. Jūsų vaikas dažnai pateikia klausimus, panašius į "Kada prasidėjo laikas?"
4. Jūsų vaikas kartais dingsta.
5. Jūsų vaikas yra ypatingai grakštus.
6. Jūsų vaikas dainuoja tiksliai.
7. Jūsų vaikas dažnai pateikia tokius klausimus: "Iš kur atsiranda griautinis ir žaibas?", "Dėl ko lyja?" ir pan.
8. Jeigu pakeičiate žodį dažnai skaitomoje knygoje, jūsų vaikas jus pataiso.
9. Jis išmoko užsirišti batų raištelius ir važinėti dviračiu
10. Jūsų vaikas ypač mėgsta vaidinti ir kurti pjeses.
11. Važinėjant automobiliu, jis dažnai prisimena įvairius orientyrus, rodo į juos, sakydamas: "Mes čia buvome, kai..."
12. Jūsų vaikas mėgsta klausytis įvairių muzikos instrumentų ir gali lengvai juos atpažinti iš jų skleidžiamų garsų.
13. Braižo žemėlapius (planus) ir aiškiai vaizduoja objektus.
14. Pamėgdžioja fizinius judesius ir išraiškas.
15. Mėgsta rūšiuoti žaislus pagal dydį ir spalvą.
16. Jūsų vaikas gali susieti veiksmus su jausmais, sakydamas, pavyzdžiui: "Aš tai padariau, nes buvau supykęs".
17. Mėgsta pasakoti istorijas ir

stebėtinais lengvai.

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS žiemą ir pavasarį, skrisdami į Vilnių ir Rygą!

Meš taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonora, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

Skambinkite į Lietuvą tik už 62 centus per minutę!

*** VILTIES AGENTŪRA, kuri jau dvejus metus atstovauja Cyberling Telecommunications agentūrai, praneša, kad paskambinimai į Lietuvą atpigo nuo 85 centų iki 53 centų per minutę.

*** Nereikia persijungti iš jau naudojamos telefono sistemos, pvz. MCI, Sprint, ATT ir kt.

*** Nėra jokio mėnesinio mokesčio. Mokama tik už faktišką prakalbėjimo laiką.

*** Galima skambinti ne tik į Lietuvą, bet ir į kitas pasaulio šalis už labai pigią kainą 7 dienas per savaitę, 24 valandas per parą.

*** Anketa galima įsigyti Vilties įstaigoje: 368 W. Broadway, S. Boston, MA 02127. Tel. (617) 269-4455. FAX (617) 269-4836.

Dėl skubaus pinigų pervedimo, siuntinių į Lietuvą persiuntimo ir kitokios informacijos skambinkite į Vilties įstaigą:

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 West Broadway
BOSTON, MA 02127
TEL. 617 269-4455

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

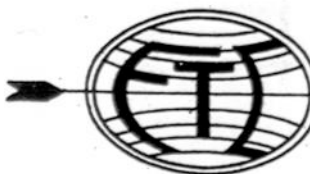
New York-Vilnius-New York \$490 r.t.

One way to Vilnius \$320

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Rašytojo J. Biliūno tėviškės namai Anykščių rajone.

A. Kezio nuotr.

DR. ALGIMANTO KABAILOS KALBA, PASAKYTA PER CHICAGOS LIETUVIŲ RADIJĄ 1997 M. SAUSIO 4 D.

(atkelta iš 1 psl.)

pintos pasakos, kad su Landsbergiu ir su Vagnoriumi neįmanoma laimėti ir užtai reikia ieškoti alternatyvių kandidatų į Lietuvos vadovus? Tas pasakas užmiršti būtų tokia pat klaida, kaip jomis patikėti. Kad tai tik pasakos, parodė jau pirmas Seimo rinkimų ratas, kuriame vieninteliai absoliutūs laimėtojai ir buvo ne kas kitas, kaip tie du asmenys, su kuriais "nebus galima laimėti", - profesorius Vytautas Landsbergis ir Gediminas Vagnorius.

Šiuo metu skaitau knygą "Spy Catcher". Autorius Peter Wright daug metų dirbo Britų MIS, o išėjęs pensijon, apsigyveno nuošaliame Australijos kamepe. MIS yra panaši organizacija į amerikiečių CIA. Tos knygos spausdinimą bandė sustabdyti Britų vyriausybė ir asmeniškai ministrė pirmininkė Margaret Thatcher. Nežiūrint ilgo ir brangaus bylinėjimosi per visas galimas teisimų instancijas, Australijos teismai leido knygą spausdinti ir platinti. Man įdomiausia tai, kad Peter Wright pripažįsta, kad sovietų KGB dirbo geriau negu Britų MIS, nekalbant jau apie MI6, kurioje aukštą postą turėjo garsusis sovietų "kurmis" Kim Philby, kuris vėliau pabėgo į Maskvą. Kai ten mirė, buvo palaidotas su visa karine pagarba, kaip KGB generolas...

Tad sovietijoje buvo pakankamai talento visokioms gudrioms pasakoms sugalvoti, dažnai su toli

Šuo padėjo gelbėti žmogų

(atkelta iš 6 psl.)

landas vyriškos šaukės pagalbos, mėginamas atkreipti buto šeimininkų dėmesį. Deja, ji girdėjo tik šeimininkų šuo, nuolat skalių, o gyventojai ilgai negalėjo suprasti, ko nerimsta keturkojis. Dabar nukentėjęs vyriškas liginėje. Į ventiliacinę angą jis patėjo remontuodamas namo stogą.

Pinigus suėdė pelės

Labai liūdnas įvykis atsitiko Gelandžike (Rusija). Miesto gyventojai Galina Sabirova nutarė išsimti 56 milijonus rublių iš banko. Tačiau nelaimė - jos taupomąją knygėlę buvo apgraužusios pelės. Tiksliau, atkando tą kampa, kur buvo likučio įrašas. Dabar, kad būtų įrodyta, jog pinigai iš tiesų buvo laikomi banke, reikės kreiptis į teisumą. Šis skirs ekspertus, ir galbūt Sabirova bus pripažinta indėlininke.

LA

Worcester, MA

Švėsime Laisvės šventę

Worcesterio Lietuvių organizacijų taryba, Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 79 metų ir antrojo atstatymo 7 metų sukakčių minėjimą Worcesteriye ruošia vasario 16 d., sekmadienį.

10 val. ryto - šv. Mišios šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už Lietuvą ir visus žuvusius dėl jos laisvės. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis, o jų nariai uniformuoti. Visos moterys, turinčios tautinius drabužius, jais pasipuošia. Pakvies tas mūsų diecezijos vyskupas Daniel Reilly. Per Mišias giedos parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Po Mišių Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa ruošia visiems pamaldų dalyviams kavutę parapijos saleje po bažnyčia.

3 val. p. p. Maironio Parke minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas - Lietuvos konsulas Arnoldas Milukas iš New Yorko. Meninė programą atliks šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės.

Tarybos valdyba prašo organizacijų ir atskirus asmenis dalyvauti šv. Mišiose, minėjime ir suteikti auką. Aukos bus skiriamos pagal aukotojų pageidavimą: "Dovana Lietuvai", Lietuvos Bendruomenei, Tautos fondui ir Amerikos Lietuvių Tarybai.

Po minėjimo skautės visus dalyvius ir svečius pavaišins kavute ir užkandžiais.

J. M.

Darbininkui paremti aukojo:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiu stiprinti ir atsiliginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių.

50 dol. J. Vilgalys, Great Neck, NY.

45 dol.: Stella Gendrolis, Boston, MA.
Po 40 dol.: Kun. dr. Algirdas Olšauskas, Los Angeles, CA; P. Kiskunas, Lewiston, ME; Ant. Januska, Milton, MA; Bronė Vencienė, Newark, NJ; Vytas Katinas, Richmond Hill, NY; J. Lugauskas, Woodhaven, NY.

Po 35 dol.: Sofija Sližys, Little Rock, CA; H. Andruska, Woodhaven, NY; J. Giedraitis, E. Northport, NY; Guoda Bobelis, Plainville, NY.

Po 30 dol.: Stasė Poderienė, San Jose, CA; Zita Dreslius, Hartford, CT; St. Kuzminskas, Waterbury, CT; J. Keraminas, Rockford, IL; I. Juodelis, Holden, MA; Kun. J. J. Grabys, Amsterdam, NY; Janina Anders, Bronxville, NY.

27 dol.: Alg. Bitėnas, Elizabeth, NJ.

Po 25 dol.: Kun. Vyt. Volertas, Mississauga, ONT, Canada; Nellie Shumbris, Bayside, NY; A. Vedeckas, Massapequa, NY.
Po 20 dol.: A. P. Kvedaras, Sun City, AZ; St. Aizinas, Foster City, CA; M. Biktaitis, Santa Monica, CA; Danutė Koltko, Ansonia, CT; S. B. Zabulis, Manchester, CT; Mrs. S. Jaras, Meriden, CT; Bronė Sirvinskas, No.

Hollywood, CA; B. Kondratas, Quaker Hill, CT; Sisters of the Immaculate Conception, Putnam, CT; Viltis Butvydas, Stamford, CT; A. Martinėnas, Wallingford, CT; John J. Arminas, Waterbury, CT; J. Stapulionis, Waterbury, CT; Mrs. V. Trečiokas, Wethersfield, CT; J. K. Slivinskas, Indiantown, FL; Ona Dovydaitytė, Lake Worth, FL; P. Skikunas, Miami, FL; Victoria Jinkins, Palm Bay, FL; Aleksandra Bacanskas, Pompano Beach, FL; Kun. M. Cyvas, St. Pete Beach, FL; A. Gudonis, St. Petersburg, FL; V. Biktaitis, Seminole, FL; Alf. Butkus, Chicago, IL; J. M. Mikutaitis, Chicago, IL; A. Liepinaitis, Riverside, IL; Dr. Arn. Grushnys, Wichita, KS; A. Maziulis, Boston, MA; Kun. Al. Abracinskis, Brockton, MA; Ad. Sabaitis, Brockton, MA; Sofija Stasaitis, Brockton, MA; Elena Paliulis, Cambridge, MA; Long. Izbickas, Cotuit, MA; J. J. Blazys, Holliston, MA; D. Paliulis, Framingham, MA; P. Simkus, Quincy, MA; A. Tamulis, Sandwich, MA; J. Glebauskas, So. Dennis, MA; Rev. J. J. Adomaitis, Mackinaw City, MI; Mrs. J. Norusis, Allentown, NJ; J. J. Sabaliauskas, Blairstown, NJ; Albina Znotas, Kearny, NJ; Vita Matusaitis, Livingston, NJ; A. Razgaitis, Montclair, NJ; Eugenija Vigelis, Pennsylvania, NJ; Audrė Druckutė, Pleasant, NJ; V. Jasinskis, Riverside, NJ; Ed. Juchnevicius,

(nukelta į 8 psl.)

A. + A.

ALGIRDUI ŠIMUKONIUI

mirus, žmonai GRAŽINAI ir sūnui ALGIRDUI giliai užuojautą reiškia

Vyr. skaučių židinys VILIJ

Mielam draugui

A. + A.

PETRUI BALTRULIONIUI

mirus, žmonai Nijolę, dukrą Elenutę su šeima ir visas gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Giraitės kaimynai:

Vytautas ir Irena Alksniniai
Algirdas ir Dana Alksniniai
Vytautas ir Birutė Ignai
Romas ir Daiva Keziai
Zenonas Jurs
Antanas Tamošiūnas
Gediminas Rajeckas
Jonas Alyta

Freiburgo meno mokyklos paroda

Sekmadienį, sausio 26 d., 2 val. po pietų Balzeko lietuvių kultūros muziejuje bus atidaryta dailės paroda FREIBURG 1946. Paroda skirta šios pokario Vokietijoje lietuvių iškurtos dailės ir amatų mokyklos 50-mečiui. Mokyklos profesoriai ir studentai - Jonynas, Galdikas, Marčionioniai, Valeška, Tamošaitis, Urbaitytė, Kasiulis, Viesulas, Jameikienė, Valius, Ignas, Mozoliauskas, Bakis, Kurauskas, Mončys, Elskus, Daugvila, Mielulis

ir kiti vėliau sudarė lietuvių dailės išeivijoje branduolį. Paroda pristatys Freiburgo menininkų mokyklos laikų ir vėlesnę kūrybą, fotografijas ir dokumentus. Ruošiamas spaudai išsamus katalogas. Kviečiame visus mokyklos draugus vėl susitikti po 50 metų! Dėl platesnės informacijos galima kreiptis į Dr. Daną Lapkų, parodos kuratorių, tel. (773)582-6500.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus

Muzikai: Stasys Juškauskas ir Bronius Mūras muzikos vakaroneje Putname, 1996 m. gruodžio 12 d.

J. Kriaučiūno nuotr.

Putnam, CT

Muzikos vakaras

1996 m. gruodžio 12 d. vakare, Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselių saleje po koplyčia, putnamiečiai susirinko į muzikos vakarą, kuriame dalyvavo muzikai iš Lietuvos: Bronius Mūras ir Stasys Juškauskas. Muzikos kūriniai ir dainų tekstai buvo pačių muzikų sukurti, skirti estradiniam atlikimui. Kūriniai linksmo pobūdžio, žadinantys tėvynės meilę, patriotizmą, taip pat žuvusių už tėvynę prisiminimą. Kūriniai buvo atliekami akordeonu, akordeonu su daina, armonika ir švilpynėrageliu, visada pritariant elektroniniams vargonėliams. Ši muzika kėlė gegužinių nuotaiką, tėvynės nostalgiją, liūdesį ir prisiminimus, pagarbą tėvynės laisvės gynėjams.

Šiek tiek apie atlikėjus. Bronius Mūras yra Klaipėdos teatro muzikos vadovas. Jo muzikos mokslo pakopos: Kauno muzikos konservatorija, Vilniaus muzikos akademija. Pagrindinis jo instrumentas yra klarnetas, tačiau jis yra pagarsėjęs ir premi-

juotas akordeonistas, groja ir kitais muzikos instrumentais. Stasys Juškauskas, kilme dzūkas, gyvena Vilkauskų, yra baigęs Kauno muzikos konservatoriją, koncertuose groja elektroniniais vargonėliais. Abu muzikai turi gerus balsus. Abiejų atvykimas į JAV yra jau ne pirmas. Ypač Juškauskas, kuris yra susijęs su "Atlantos" siuntinių į Lietuvą per siuntimu, rūpinasi religinių institucijų ir bažnyčių atliekamo inventoriaus siuntimu į Lietuvą.

Muzikai buvo apsisostę vienuolyno svečių namuose porą dienų. Jiems parodytos vienuolyno institucijos, meno darbai: vienuolyno koplyčia (K. Varnelio projektas), joms esantys meno kūriniai. Taip pat parodytas Alkos archyvas, muziejus bei Mindaugo pilis, ten esančios meno ir kultūrinės vertybės. Muzikai stebėjosi išeivijos lietuvių pasišventimu ir pagėjimu visa tai padaryti ir išlaikyti.

Juozas Kriaučiūnas

"AUKSINĖS BITĖS" - LIETUVOS TELEVIZIJOS IR RADIJOS DARBUOTOJAMS

(atkelta iš 1 psl.)

Lietuvos radijo ir televizijos "Aukšinių bičių" laureatai buvo renkami trečiąjį kartą. Jiems

tradiciškai įteiktos skulptoriaus Romo Kvinto sukurto "Aukšinių bičių" skulptūrėlės.

ELTA

MIRTIES PRANEŠIMAS

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad š. m. sausio 5 d., sulaukusi 87 m. amžiaus, Detroit, MI, mirė

A. + A.

ADELĖ PODERIENĖ

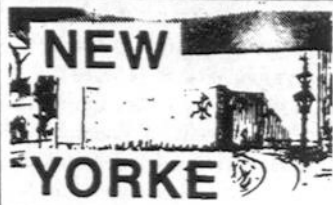
Gyveno Southfield, MI, anksčiau - Richmond Hill, New York. Priklausė St. Butkaus Šaulių kuopai. Velionė buvo pašarvota Val S. Bauža laidojimo namuose, 1930 25th Street, Detroit, MI. Sausio 9 d., po 10-tos val. pamaldų šv. Antano bažnyčioje, buvo palaidota Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, MI, šalia savo vyro Jono Poderio.

Giliam liūdesyje liks įsūnytas sūnus kun. Alfonsas Babonas ir kiti gimines.

Laidotuvių direktorė Yolanda Zapackienė

313-554-1275

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517,1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vasario 16 d. minėjimas
New Yorke rengiamas sekmadienį, vasario 16 d., šia tvarka:
11 val. - iškilmingos mišios
Apreiškimo par. bažnyčioje, 259 No. 5th St., Brooklyn, NY.

Tolimesnė programa vyks Kultūros Židinyje - 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

12:30 val. - pietūs mažojoje Kultūros Židinio salėje. Veiks Kultūros Židinio kavinė. Pietūs ir kavą bus galima gauti ir po programos.

3 val. popiet - akademinė programa didžiojoje Kultūros Židinio salėje. Pagrindinis kalbėtojas - tarptautinės prekybos konsultantas Jonas Pabedinskis. Tema - *Tautos Nepriklausomybė globalinėje aplinkoje*. Plačiau apie meninę programą bus sekančiame Darbininko numery.

Vasario 16-sios minėjimus New Yorke rengia kasmet iš eilės pasikeisdamos trys organizacijos: Lietuvių Bendruomenės NY apygardos valdyba, Tautos Fondas ir ALT-as. Šiemet minėjimą rengia Tautos Fondas su abiejų kitų organizacijų parama.

"Darbininko" 1997 metų spalvoto kalendoriaus dar yra like. Kas kalendoriaus negavote, arba norėtumėte užsisakyti daugiau, praneškite administracijai.

Kęstutis Miklas po sėkmingos širdies operacijos jau sugrįžo į namus Plainview, NY.

A. A. Elenos Legeckienės atminimui pranciškonų labdaros valgyklai aukojo Gediminas Balaša, Warren, MI, - 200 dol.

Kultūros Židinio kavinė, pagal tradiciją, vyko sausio 5 d., pirmąjį sausio mėn. sekmadienį. Atsilankė 80 su viršum svečių. Žiemos spalvomis išpuoštoje salėje, valgydami cepelinus arba dešras su kopūstais, svečiai smagiai praleido kelias valandas lietuviškoje aplinkoje. O prie kavos visi gardžiuosė Zinos Jankauskaitės namie keptais skanumynais. Maistą ruošė: Ina Gvildienė, Aldona Marijošienė, Anžėlė Petraitienė, Josephina Senken ir Roma Vedeckienė. Prie įvairių darbų prisidėjo Aldona Katinienė, Nina Jankauskaitė, Jonas Jankauskas. Salę puošė: Petras Petrakis, Algis Česnavičius ir Vida Jankauskienė. Baro reikalais rūpinosi Algis Jankauskas. Visiems, kurie bet koku būdu prisidėjo prie šio Kultūros Židinio išlaikymo skirto renginio, Kultūros Židinio vadovybė nuoširdžiai dėkoja. Sekanti KZ kavinė vyks vasario 16 d.

"Saula medaus", 1996 metais Lietuvių Rašytojų Draugijos premijuota knyga, kurios autorius Julius Kleras, gaunama "Darbininko" administracijoje 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, tel. 718 - 827-1351. Kaina - 12 dol. su persiuntimu.

Lietuvių Fondas Lithuanian Foundation, Inc.

14911 127th Street
Lemont, IL 60439

suprasdamas sunkią lietuviškų laikraščių leidimo padėtį ir įvertindamas DARBININKO įnašą lietuvių išlaikymui išeivijoje, 1996 m. gruodžio 30 d. **paskyrė 2,500 dol. paramą** ir atsiuntė čekį.

DARBININKO leidėjai ir administracija nuoširdžiai dėkoja už paramą.

TAUTOS FONDAS PRAŠO PRANEŠTI:

Tautos Fondas 1996 m. gruodžio mėn. pradžioje išsiuntinėjo vajeus laiškus T. F. aukotojams. Šio vajeus tikslas - patikrinti aukotojų pavardes ir vardu bei surinkti kaip galima daugiau fotografijų ir medžiagos Tautos Fondo leidžiamai knygai - istorijai. Vajeus laiški pasiekė adresatus net mėnesį pavėlavę - dėl Kalėdų metu labai apkrauto pašto. Todėl **Tautos Fondo vajeus pratešiamas iki š. m. kovo 1 d.**

New Yorke mažai liko organizacijų, kurios dar rengia pobūvius. Kai jie vyksta, visi newyorkiečiai stengiasi juose atsilankyti. Paminėtina, kad per reitą savaitgalį rengėjai nesusitarė ir surengė du visai panašaus pobūdžio pobūvius - skaniai papietauti ir draugiškai pabendrauti. Vyko Kultūros Židinio kavinė ir buvo Trijų Karalių pietūs Apreiškimo parapijoje. Kultūros Židinio vadovybė gruodžio mėn. savo tradicinę (pirmą mėnesio sekmadienį) kavinę atšaukė, nes Apreiškimo par. taryba ruošė Padėkos Dienos pietus. Pietūs buvo sėkmingi, sutraukė daug svečių. O Kultūros Židinio vadovybė tą patį dieną paskelbė datą, sausio 5-tą, kada kavinė vėl veiks. Deja, Apreiškimo par. taryba antrą kartą iš eilės nekreipė dėmesio į KZ kavinę paskelbtą datą ir ruošė Trijų Karalių pietus. Newyorkiečiams šis faktas nebuvo malonus, nes negalėjo visi drauge pabendrauti, o turėjo pasirinkti vieną grupę.

DĖKOJAME

Birutė Cibulskas, Douglaston, NY, kasmet paremdavo "Darbininką" didesne auka. O šiemet prenumeratą apmokėjo, atsiųsdama 80 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už paramą mūsų spaudai.

Kazys Trečiokas, Union, NJ, ir šiemet, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatine pagalbą "Darbininkui".

Birutė Bernotienė, West Hartford, CT, apmokėjo prenumeratą su 90 dol. čekiu. Nuoširdus ačiū už laikraščio stiprinimą.

Dalia Puzycki, Newtown, PA, atsiuntė 80 dol. čekį už prenumeratą. Labai dėkojame už mūsų spaudos parėmimą.

Juozas A. Milukas, Great Neck, NY, yra ilgametis DARBININKO dosnus rėmėjas. Šiemet jis apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą spaudai.

Lietuvos menininkai Kultūros Židinyje

Manau, kad nė vienas iš penkių dešimčių, apsilankusių Oritos Dautartaitės ir Eugenijaus Ignatavičiaus kūrybinėje popietėje New Yorko Kultūros Židinio mažojoje salėje praeitų metų gruodžio 28 d., nebuvo nuvilintas. Tą liudijo ne tik gėlės, po programos teiktos atlikėjams, dosnūs aplovismentai, bet ir publikos nenoras skirstytis, kai jau buvo po viskam. Vis dar magėjo užmesti akį į televizoriaus ekraną, kur prieš programą ir po jos buvo rodomi išpūdingi dokumentiniai filmai, kurių scenarijus autorius ką tik skaitė savo nuotaikingą prozą, vis dar norėjosi kažko paklausti temperamentingosios Oritos, virtuoziskai deklamuosios savo numylėtų poetų Jono Strielkūno, Jono Aisčio, Bernardo Brazdžionio, Henriko Nagio bei Liūnės Sutemos eilėraščius, šmaikščiai ir veržliai, klausytojų džiaugsmui, porinusios teatrinis anekdotus, o tarp poezijos ir tikrų nutikimų iš teatro žmonių gyvenimo dainavusios sodriu žemu balsu ilgesingas lietuvių liaudies dainas.

Nepailgo vakaras ir programos

Šiaulių Dramos teatro aktorė Olita Dautartaitė Kultūros Židinyje.

riuose Los Angeles bei Chicagoje. Gal tik duslokam Eugenijaus balsui reikėjo mikrofono, apie kurį anksčiau nebuvo pagalvota.

Tačiau tavakar jokios techninės detalės nebūtų galėjusios sutrukdyti: juk Kultūros Židinyje viešėjo ištisai žodžio meistrė - Olita Dautartaitė - bene svarbiausia Šiaulių Dramos teat-

Kitas popietės dalyvis - Eugenijus Ignatavičius - penkių novelių rinkinių autorius, dramaturgas, scenarijų "Garibaldžio tyla" (apie 1946 m. Alytuje nukankintą pedagogą, poetą, ateitininką Konstantiną Bajerčių), "Ketvirtasis prezidentas" (apie partizanų vadą kapitoną Joną Žemaitį) ir kitų partizaniniam pasipriešinimui skirtų filmų autorius, dvejus metus kalėjęs už antisovietinio turinio eilėraščius, baigęs aktorystės mokslus Vilniuje, aktyviai dalyvaujantis Tėvynės Sąjungos veikloje. Beje, Eugenijaus filmai, kurių penketas kopijų buvo atvežti į New Yorką, buvo sparčiai išpirkti, kaip ir Oritos kasėtos, kuriose galima išgirsti jos įskaitytų mėgiamiausių lietuvių poetų kūrinių. Tarp kita ko, norintiems šių video ar kasečių patartina kreiptis į "Darbininko" redakciją, kuri pati jų neplatindama, galėtų patarti, kaip juos būtų galima įsigyti.

Pasidžiaugus popietės sėkme, nors žiūrovų, kad ir tarpušvenčių, galėjo būti ir kiek daugiau, belieka padėkoti renginio rėmėjams JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybai, Tautos Fondui, JAV LB New Yorko apygardai bei Queens apylinkėi, be kurių šis renginys nebūtų likęs gražiu projektu.

Julius Kleras

Dramaturgas ir aktorius Eugenijus Ignatavičius.

atlikėjams, vėliau pripažinusiems, jog čia būta vieno jiems mieliausių renginių Amerikoje, ir tai vertėjo priimti kaip nuoširdų komplimentą, kadangi jie turėjo pilnas sales lietuvių sambū-

ro aktorė, vaidinusi pagrindinius vaidmenis S. Varno, G. Padegimo, A. Ragauskaitės, R. Atkočiūno režisuotuose spektakliuose, jau kelis dešimtmečius rengianti poezijos vakarus.

Darbininkui paremti aukojo:

(atkelta iš 7 psl.)

Wm. Kazlauskas, Waterbury, CT; Roselle, NJ; V. Jokubaitis, Toms River, NJ; Regina Hartvigas, Amsterdam, NY; Mirga Sulaitis, Glen Cove, NY; Marija Matulis, E. Schodack, NY; E. D. Laukys, Ft. Salonga, NY; Ona Osmolskis, Richmond Hill, NY; Helen Petniunas, Richmond Hill, NY; Vl. Lelis, Rochester, NY; Virginia Jakstas Kelly, Rockville Center, NY; R. Vaicaitis, Stony Point, NY; Natalie Glowacki, Woodhaven, NY; Adelė Saviciunas, Akron, Ohio; Laima Tvarkunas, Bensalem, PA; Virg. Volertas, Narberth, PA; J. Skladaitis, Phila., PA; Br. Burchikas, Upper Darby, PA; Mrs. Zita Woody, Oak Harbor, WA; Br. Jaras, Kenosha, WI.

Po 15 dol.: Nijolė Levenson, Dauphin Island, AL; R. C. Novak, Los Angeles, CA; Vinc. Pleckaitis, New Haven, CT; J. Griunias, Wethersfield, CT; Marija Majauskienė, Mt. Laurel, NJ; G. Kruze, Brooklyn, NY; Sofija Plechavicius, Dobbs Ferry, NY; D. Uzas, Maspeth, NY; J. M. Walentukiewicz, So. Boston, MA; A. Maculaitis, Valley Stream, NY; G. Juskenas, Cleveland, OH.

Po 10 dol.: Jesuit Fathers, Montreal, Canada; Ant. Zilinskis, Birmingham, AL; Anna Balis, Scittdale, AZ; R. Budreika, Los Angeles, CA; Agnes Lazdauskas, Bridgeport, CT; Al Navikauskas, Bridgeport, CT; L. Gudelis, Cos Cob, CT; Birutė Karmazinas, Groton, CT; B. Lemesis, Manchester, CT; V. Juozokas, Newington, CT; P. Karosas, New Britain, CT; R. Taunys, Putnam, CT; Vict. Peckaitis, Old Saybrook, CT;

Wm. Kazlauskas, Waterbury, CT; S. Augaitis, Watertown, CT; Constantine Baksys, Deltona, FL; P. Baltakis, Lake Worth, FL; Sofija Grigaliunas, Miami, FL; Freda Hanson, Ft. Lauderdale, FL; J. Ausrotas, Juno Beach, FL; V. Kučinskas, Miami Beach, FL; Dr. J. Gyls, Naples, FL; Victoria Dedinas, Sunny Hills, FL; P. Mackus, Sunny Hills, FL; J. Babravičius, St. Pete Beach, FL; Leontina Jankauskas, St. Pete Beach, FL; St. Dedinas, Woodstock, GA; J. Masilionis, Chicago, IL; J. M. Mikutaitis, Chicago, IL; Marija Kuprys, Cicero, IL; Brone Chlaimauskas, Kennebunk, ME; Joana Vaičiulaitis, Bethesda, MD; Vida Petronis, New York, NY; Anne M. Knasas, Quincy, MA; Alf. Petrakis, West Hyannisport, MA; J. Radas, Livonia, MI; S. Varneckas, Clark, NJ; O. Linartas, Elizabeth, NJ; Eugenia Useilytė, Franklin Lakes, NJ; Lucy Znutas, Harrison, NJ; S. T. Dembauskas, Kendall Pk, NJ; Elizabeth Petuchovas, Linden, NJ; John Vazbys, Mohawk, NJ; J. Bortkevicius, N. Brunswick, NJ; L. Rimkus, Parlin, NJ; J. Lukošius, Brooklyn, NY; L. Šimonėlis, New York, NY; Ruta Jauniskis, Ft. Salonga, NY; S. Mazilis, Fishkill, NY; Kest. Katinas, Fleischman, NY; Kostė Garbauskas, Great Neck, NY; V. Dragunevicius, Mamaroneck, NY; Helen Matulonis, Maspeth, NY; P. Zuyus, Maspeth, NY; A. Pumputis, Middletown, NY; Bertha Bedel, No. Bellmore, NY; A. Gedminas, Oneonta, NY; Ligija Simanavicius, Poughkeepsie, NY;

V. Dabužinskas, Richmond Hill, NY; S. Modzeliauskas, Ridgewood, NY; Adelė Bagdonas, Woodhaven, NY; Helen Gagas, Woodhaven, NY; Stp. Bucmys, Dayton, OH; Vc. Rociunas, Independence, OH; K. A. Pliuskonis, Doylestown, PA; S. Misevicius, Honesdale, PA; C. Tamašauskas, Phila, PA; K. Zauka, N. Providence, RI; Regina Cirpulis, Sugar Land TX.

Po 6 dol.: Mary Jakaitis, N. Miami, FL.

Po 5 dol.: L. Balaisis, Lasalle, Quebec, Canada; Aldona Giedraitis, Fairhope, AL; V. Abromaitis, Putnam, CT; Halina Anthoney, Lewes, DE; Pr. Judickas, Hot Springs, AR; Regina Duoba, Juno Beach, FL; Eugenija Treimanis, St. Petersburg, FL; Antanas Valavicius, Chicago, IL; A. Paluilis, Saugus, MA; V. Sabaliauskas, Colonia, NJ; Antanina Skruodys, Jersey City, NJ; Marta Iskelionas, Paterson, NJ; Ona Adams, Brooklyn, NY; J. Alekna, Elmont, NY; W. Zlioba, Jamaica, NY; Frances Laukaitis, Lynbrook, NY; A. Marachinskas, Mastic, NY; Alg. Ruzgas, Woodhaven, NY; Pranė Lauraitytė, Yonkers, NY; E. A. Pestienai, Phila., PA; Vanda Uzinskas, Vilanova, PA; Danutė Cline, Unicoi, TN.

Kiekviena auka yra didelė pagal DARBININKUI. Laikraščio atėtis, tuo pačiu ir lietuvių išeivijoje priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. (sk.)

Paieškoma Virginija Reinytė, Vilniuje buvusi mokytoja, dabar gyvenanti JAV-se. Jos ieško Deborah Rogers, gyv. Bartley, NE. Yra pametusi jos adresą. Prašo jai paskambinti telefonu: vakarais 308-692-3245 (galima skambinti collect) arba dienomis: 308-345-8288. FAX: 308-345-8283. (sk.)

Moteris iš Lietuvos ieško **pirkti nebrangių vartotų baldų**. Reikia komodos, knygų lentynos, rašomojo stalo, virtuvės staliuko su pora kėdžių, kilimo ir kt. Skambinti darbo valandomis į Darbininko administraciją - (718) 827-1351. (sk.)

Daromi vertimai iš rusų į lietuvių kalbą. Verčiami laisvai, dokumentai ir kt. Tel. (508) 487-3207. FAX (508) 487-6651. (sk.)

Paieškos:

Elizabeth Zamboon, paskutiniu metu gyvenusi West Hyannisport, MA; ir

Elizabeth Kalinauskienė, paskutiniu metu gyvenusi Needham Heights, MA. Jos pačios, arba jų giminės, vaikai, anūkai ir kt., žinantieji apie jas, prašomi rašyti

Stasei Kvaraciejienai, K.M. Čiurlionio 89-16, Druskininkai, Lithuania.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Pranas Baltakis, Lake Worth, FL - 60 dol.;

Elena Augulis, Paterson, NJ - 50 dol.;

M. Slavinaskas - New Hyde Park, NY - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Paieškoma

Šią vasarą Molėtų rajone, Videniškių apylinkėje, Sodėnuose, pas gimines Bačiulių svečiavosi **p. Anelė Elena Medaisaitė Adomonienė** iš New Yorko. Labai prašau minėtą ponį paskambinti arba parašyti Milda Storaštienėi, Tyzenhauzų 16 - 23, 2030 Vilnius, Lithuania. Tel. 370-2-696-790. (sk.)

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **sausio 18 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijos skambinkite tel. (914) 258-5133.

ATLANTOS atstovas New Yorke yra **Ramūnas**, skambinkite minėtu telefonu ir susitarkite. Jis mielai paims jūsų siuntinius iš namų.